

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXIII

Kovas - March 30, 1978

Nr. 13

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

GYNIMOSI KLAUSIMU

Kiek Amerika norėtų ir galėtų
atsispirti sovietams

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidentas Carteris kovo 17 d., kalbėdamas Wake Forest (N. C.) universitete ir ant milžiniško baigiamo statyti lėktuvnešio "USS Eisenhower" denio, įspėjo apie sovietų užmačias. Girdi, jie kišasi į lokalinius konfliktus, nuo 1960 m. dvigubai padidino išlaidas karo reikalams, pagreitino karo laivyno statybą. Visa tai nebuvę reikalinga vien tik apsigynimui. Už tat JAV gali būti priverstos panaudoti savo didelius ūkinius, technologinius ir diplomatinčius pranašumus sovietų grėsmės Vakarų saugumui atremimui. Atrodo, kad sovietų propagandos mašina tokiam įspėjimui buvo pasiruošusi. Jų agentūra TASS tuojuo apkaltino prezidentą neteisingai nušvietus sovietų laikyseną ir JAV politikos nukreipimu nuo detentes. Tai veda prie minties, kad Maskva su Carterio žodžiais nelabai skaitosi ir abejoja, jog jo žodžius galėtų pasekti veiksmu.

Iš tikro šiame krašte jau seniai vyksta diskusijos dėl krašto gynimo reikalų. Amerikiečių masės jaučiasi taip saugiai, kad užsienio reikalais yra susidomėję tik jų 7%. Tą mes galime pastebėti ir naujienų perdavime per TV ir spaudos pirmuose puslapiuose. Prie to turi prisitaikyti ir politikai. Tos laikysenos labai būdingą pavyzdį davė John Connally, kalbėdamas per ABC Issues & Answers progra-

mą. Tas buvęs Texaso gubernatorius, Kenedy Laivyno, Nixono Iždo Sekretorius, o pagal H. R. Haldemano knygą The Ends of Power, Nixono nužiūrėtas kaip įpėdinis Baltuose Rūmuose, paklaustas kaip jis balsuotų dėl Panamos sutarties, atsakė: jei būčiau senatorius iš Texaso, balsuočiau prieš ją, nes daugumas taxasičių jos nenori ir turėčiau skaitytis su jų nuomone. Jei būčiau prezidentas, — tęsė toliau Connally, — aš irgi norėčiau kanalu greičiau nusikratyti. Juk faktinai kanalu daugiau naudojasi lotynų Amerika, Europa ir Japonija negu JAV. Jie visi yra suinteresuoti jo neutralumo ir saugumu, tai gal galima tuojuo rasti kokią formulę, nelaukiant 2000 metų. Toks pareiškimas labai gražiai pailiustruoja, kaip politiškai vadovaujasi daugiau rinkikų nuotaikom negu tikrais krašto reikalais. Atsiminkime, kad Carteris per rinkimų kampaniją kalbėjo apie gynimo biudžeto sumažinimą, nors sovietai ir tada jau smarkiai ginklavosi. Kaip prezidentas, jis turi didesnę atsakomybę ir tai supranta, tačiau jis turi skaitytis su kongreso nuotaikom, o to nariai su rinkikų. Tokiu būdu daugiausiai galėtų paveikti rinkikų nuotaikų pasikeitimas.

Kalbant apie krašto saugumo problemą iš esmės, reikia atsiminti, kad tuo (Nukelta į 2 psl.)

JAV pulk. ltn. Donatas Skučas, rašytojo R. Spalio knygos "Širdis iš granito" mecenatas, su žmona dr. Gina Purlyte-Skučiene ir vaikais Aleksu ir Elenute.

PULK. LTN. DONATAS SKUČAS — R. SPALIO NAUJOS KNYGOS MECENATAS

Kurdamas smulkesnius literatūrinius dalykus, rašytojas Romualdas Spalis prieš trisdešimt metų užsimojo pavaizduoti vienos kartos istoriją, nuo nerūpestingų vaikystės dienų nepriklausomoje Lietuvoje iki tu pačių veikėjų amžiaus saulėlydžio, kur gyvenimo sukūriai juos būtų nubloškė. Intensyviai dirbdamas, autorius šiuo metu artinasi prie ciklo išbaigimo — rašo paskutinąją dalį, priešpaskutinę, pavadintą "Širdis iš granito", atidavęs jo raštus leidžiančiai "Vilties" leidyklai kaip galint greičiau pateikti jos laukiantiems skaitytojams.

O skaitytojai, rašytojo R. Spalio gerbėjai ir lietu-

viškos knygos brangintojai, tikrai su nekantrumu laukia naujos ciklo dalies pasirodymo knygų rinkoje. Tam gražiausias įrodymas yra šiomis dienomis leidyklą pasiekęs leidžiamos dalies mecenato JAV aviacijos pulk. ltn. Donato Skučo tūkstanties dolerių čekis, paremias greitesnį ir tikresnį "Širdies iš granito" išleidimą. Vaizduojanti antrojo pasaulinio karo eigoje, rusams Lietuvą vėl okupavus, sukeltą košmarą su didvyriškais lietuvių tantos dukrų ir sūnų žygiais, toji knyga bus išleista, kai tik leidykla pabaigs ankstyvesnius išipareigojimus. Tai gali įvykti dar šių metų gale.

Nebus nieko nauja pasakyta pastebint, kad nelengvas lietuviškos knygos kelias išseivijoje, tačiau tenka čia pat pabrėžti, kad lietuviškoji knyga tikrai laikysis, kol bus jos skaitytojų ir mecenatų, įvertinančių ir paremiančių lietuvių rašytojo pastangas. Dar didesnė paguoda yra tai, kad tūkstantiniai mecenatai ateina iš jaunesniosios kartos, gyveniman prasimušusių jau išseivijoje, kur juos atstovauja pvz. ir pulk. ltn. Donatas Skučas. Štai keletas duomenų iš jo asmeninio gyvenimo.

Donatas rašytoją R. Spalį pažino ir gerbė kaip skaitytojas, susižavėjęs jo kūriniais. Aplinkybės taip susidėstė, kad jam praėjusią vasarą teko Vokietijoje asmeniškai susitikti ir susi-

pažinti su pačiu rašytoju. Užsimezgė kalba apie sunkias lietuviškos knygos išleidimo sąlygas išseivijoje, ir pulk. ltn. Donatas Skučas pasižadėjo būti "Širdies iš granito" leidimo mecenatu, statydamas autoriui tik vieną sąlygą: kad knyga rašytų. Kaip matome, vienas ir kitas savo pasižadėjimą ištesėjo.

Pulk. ltn. Donatas Skučas yra gimęs Klaipėdoje. Karo audrai siaučiant, jis su savo tėvais Andriumi ir Ada Skučais, dabar gyv. Lake Worth, Fla., atsidūrė Neuffeno, o vėliau švabų Gmiundo pabėgėlių stovyklose. Į JAV atvyko 1949 m. ir apsigyveno New Jersey, kur baigė gimnaziją ir kolegiją. Lankydamas kolegiją, ten pat studijavo aviaciją (R.O.T.C.), o studijas baigęs buvo pakeltas jaun. leitenanto laipsnin.

Karine tarnybą Donatas pradėjo Vokietijoje, dirbdamas administracijoje trejus metus. Tada grįžo Amerikon ir baigė karo aviacijos lakūnų mokyklą Selma, Alabamoje. Kap. D. Skučas tuojuo buvo paskirtas į transporto lėktuvus Charleston, South Carolina. Šiose pareigose išskraidė per 8,000 valandų dešimties metų laikotarpyje. Čia jam teko skristi trimis skirtingais karo aviacijos lėktuvų tipais, įskaitant ir didžiausiąjį lėktuvą C-5 (Galaxy), su kuriuo išskraidė per 1,000 val.

(Nukelta į 2 psl.)

VLIKo ir ALTos 1978 m. kovo 19 d. New Yorke pasitarimo dalyviai: pirmoje eilėje — J. Valaitis, L. Kriaučeliūnas, dr. B. Nemickas, dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas, dr. V. Šimaitis; antroje eilėje — A. Sabalis, A. Kasulaitis, dr. K. Šidlauskas, A. Vedeckas, B. Bielnukas ir J. Pažemėnas.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

NAUJOS AKCIJOS ARTIMUOSE RYTUOSE PASĖKOS — KAS LAIMĖS DAR NEAIŠKU, BET DAUGIAUSIA NEMALONUMŲ TEKO... AMERIKAI — SOVIETAI PRIŠ SPRENDIMĄ KĄ TOLIAU DARYTI AFRIKOS RAGE.

Kas atsitiko Artimuosiuose Rytuose? Prieš atsakydami prisiminkime keletą faktų. Kovo 11 d. Palestinos Išlaisvinimo Organizacija (PLO) pasiuntė 13 partizanų guminiiais laiveliais iš Libano į Izraelį. Jų tikslas buvo užimti didelį Tel Avivo viešbutį su įkaitais. Vietoje to, jie paklydo ir pasiekė paplūdimį 40 mylių į šiaurę nuo Tel Avivo. Ten valandą pailsėję ir sužinoję iš pasitaikiusių JAV piliētės Gail Rubin kur jie yra, partizanai ją nušovė ir patraukė į plentą, kur pagrobė taxį ir autobusą. Iki to laiko jie nebuvo visai pastebėti Izraelio saugumo organų. Tik jiems jau važiuojant į Tel Avivą, užaliarmuoti trafiko policininkai pradėjo šaudyti į autobusą. Galimas daktas, kad jų šūviai nužudė daugiau paimtų įkaitų negu patys teroristai. Be to, policijos šaudymas paskatino partizanus nusižudyti, paimant kiek galima daugiau aukų su savimi. (Kiekvienas partizanas turėjo pilną sprogmenų diržą, kurį turėjo susprogdinti beviltskoje padėtyje.) Du partizanai buvo paimti į nelaisvę gyvi, 11 žuvo. Izraelio nuostoliai — 35 kritę 80 sužeistų — visi civiliai. Ko norėta ta operacija pasiekti? Visų pirma, kaip daugumoje teroro veiksmu, atkreipti į save dėmesį ir įrodyti, kad PLO vis dar yra pajėgi organizacija, antra — suardyti taikos derybas tarp Egipto ir Izraelio.

Sunku buvo laukti, kad Izraelis į tai nereaguotų. Juo labiau, kad jie nuo pat Libano pilietinio karo pradžios galvojo apie to krašto pietinės dalies, iki Litanijos upės, ilgesnę okupaciją. Į šiaurę nuo tos upės Libaną 'prižiūri' Sirijos 30,000 vyrų kariuomenė, kuri į pietus nėjo, nenorėdama erzinti Izraelio. Bet kaip tik tai įgalino palestiniečius įrengti ten bazes savo užpuolimams į Izraelį. Dėl viso to partizanų žygis buvo puiki provokacija tą sumanymą įvykdyti. Izraelis pasiuntė savo dviejų divizijų elementus — apie 12-15 tūkstančių karių į pietinį Libaną; jo aviacija bombardavo įtariamus taikinius ne tik ten, bet ir pačioje sostinėje Beirute. Toje 'išminties akmens' operacijoje Izraelis pėreitos savaitės pradžioje buvo netekęs 21 kario užmuštais ir keliasdešimt sužeistais. PLO partizanų žuvę apie porą šimtų. Dar daugiau nukentėjo civiliai gyventojai, kurių dauguma Izraelio okupuotoje teritorijoje yra krikščionys, iki Sirijos intervencijos kovoje su savo tautiečiais mahometonais ir palestiniečiais, kurių viso labo Libane esą apie 300,000. Faktinai, jie ten turėjo savo valstybę valstybėje.

Taip reikalams susklosčius, Amerika JT Saugumo taryboje pravedė rezoliuciją, kuri reikalauja Izraelio pasitraukimo iš Libano, tačiau kartu į ten siunčia JT stebėtojus, kurie faktinai neleistų partizanams veikti. Sovietai ir Čekoslovakija nuo balsavimo susilaikė, o Kinija jame nedalyvavo. Kas iš to viso laimėjo?

Emocionaliniai, visi arabai stojo PLO pusė. Tik vienas Egipto prezidentas Sadat pasmerkė partizanų žygį į Tel Avivą ir apgaile-

tavo jo aukas, tačiau vėliau jis pasisakė nemažiau griežtai prieš Izraelio reakciją. Izraelis jaučiasi gavęs papildomų įrodymų, kad su PLO negalima bendrauti ir atskira palestiniečių valstybė sudarytų mirtiną pavojų žydų valstybei — ir už tat jis negali su ja sutikti. Svarbiausia, vienintelė žemės galybė galinti privesti Izraelį nusiileisti, yra tik Amerika, tačiau ir jos administracija negali labai šiaušti, nes tam negaus kongreso pritarimo. Tai ryškiai parodo administracijos sumanymas paduoti lėktuvus Izraeliui, Egiptui ir Saudi Arabijai (kuri šiais metais PLO sušelpė 26 mil. dol.) vienu metu. Tas 'linkage' čia yra tam, kad, jei kongresas pasipriešintų tokiam pardavimui, lėktuvų negaus ne tik Egiptas ir Saudi Arabija, bet ir Izraelis. (Nors apie tai kalbama jau senokai, administracija iki šiol nepadarė formalus pranešimo kongresui, kuris po to turės 30 dienų tam pardavimui pasipriešinti). Kad Beginas jaučiasi esąs stiprus, parodo ir jo jau oficiali JT rezoliucijos 242 interpretacija. Girdi, jos reikalavimas atiduoti per 1967 m. karą okupuotas teritorijas neliečia nei vakarinio Jordano pakraščio, nei Gazos juostos, nes ta žemė yra ne okupuota, bet... išvaduota. Su tokiu aiškinimu tačiau nesutinka ir didelė dalis pačių žydų Izraelyje ir Amerikoje...

Tokiu būdu kol kas dar neaišku, kas laimėjo iš paskutinės akcijos Art. Rytuose, be atrod, kad daugiausiai pralaimėjo... Amerika, kuriai būtinai reikalingi geri santykiai su arabais. Kaip pranešė Christian Science Monitor, eilė Izraeliui draugiškų JAV senatorių su M. Jackson (dem. Wash.) priešakyje, pasišovė tarpininkauti tarp Carterio ir Begino. Prezidentas šiuo metu neturįs pakankamai paramos kongrese, kad galėtų atvirai stoti į konfrontaciją su Beginu bei jo draugais šiame krašte.

Tuo tarpu pačiame Libane buks taujama, kad Izraelis visokiom priemonėm stengsis iš ten nepasitraukti, nepaisant JT stebėtojų atvykimo. Ilgainiui jis tūn pradėsias steigti savo naujokynus kaip ir kitose okupuotose teritorijose.

Ką tokioje situacijoje darys sovietai? Jiems artimos arabų Valstybės — Sirija ir Irakas — yra gerai jų apginkluotos, bet toli gražu negali kovoti su Izraeliu be Egipto. Tokiu būdu, jiems čia reikės dar palaukti tolimesnės raidos. Afrikos Rage situacija susiklojo taip, kad Etijopijos karas su Somalią praktiškai yra baigtas ir jie atsidūrė prieš klausimą, ką toliau daryti: ar siųsti kubiečius į pačią Somaliją, ar pabandyti dar susitarti su jos valdovais geruoju. Tas esą inanoma, nes somaliečiai, negavę paramos iš Vakarų, yra tais nusivylę. Washingtonas žada padėti, bet reikalauja, kaip Etijopija ir Kenya, kad Somalią atsisakytų nuo pretenzijų į tuos kraštuose gyvenančius somaliečius. Neaiš-

ku, ką sovietai apsisprendė daryti ir su Eritrėjos sukilėliais. Jie iki šiol juos rėmė ir tie, sukūrę savo nepriklausomą valstybę, jiems už paramą gali pažadėti bazes Raudonosios jūros pakraščiuose, ko sovietai tenai ir siekia. Tas, žinoma, supykintų etijopus, kurie laukia sovietų paramos Eritrėjos sukilimo numalšinimui. Londonišio Times pranešimu, sovietai nori nukreipti Adis Abebos valdovų mintis į kitą pusę: jie juos skatina žudyti savo politinius priešus. Pasikutinėmis dienomis sostinės gatvėse vėl galima buvo pastebėti abiejų lyčių, ir net vaikų, lavonų krūvas — aukas raudonojo teroro.

Jei esam Afrikoje... Rhodezijoje buvo prisaikdinta nauja valstybės taryba, kurioje šalia min. pirm. Smitho yra trys nuosaikūs juodųjų vadai. Toji sudarys naują mišrią vyriausybę, kuri toliau rūpinsis valdžios perdavimu juodųjų daugumai. Jungtinės Tautos naujos santvarkos dar nepripažino ir ūkinio boikoto prieš Rhodeziją neatšaukė. JT Saugumo Taryba net atsisakė išklausti Smitho bendradarbio vyskupo Muzoruvos paaiškinimų, bet leido savo posėdyje kalbėti marxistinio Patriotinio Fronto vadovams Nkomo ir Muga be. To 'fronto' ateitis priklauso nuo kaimyninių Zambijos, Tanzanijos ir Mozambique leidimo jose ruošti, su sovietų pagalba, savo partizanus. Jei jos nenorės to toleruoti, Rhodezija galės taikingai virsti Zambabwe.

Gynimosi klausimu...

(Atkelta iš 1 psl.)

klausimu nėra vieningos nuomonės ir tarpe tų amerikiečių, kurie suprantą jos reikšmę. Pavyzdžiui kolumnistas Joseph C. Hadsch nurodo, kad baigiasi tų 33 metų epocha, kad JAV dominavo pasaulio vandenynus. Kuo nors panašaus galėjo pasidžiaugti tik Romos imperija, o po Trafalgaro mūšio 1805 m. D. Britanija iki F. D. Rooseveltas pradėjo atstatyti JAV laivyną. Iki to laiko JAV kontroliavo tik savo pakraščius ir savo įtaka galėjo plėsti bendraujant su savo sąjungininkais, bet ne dominacija. Ar jos negalėtų ir dabar tokia role pasitenkinti? Harsch apunkina atsakymą pastebėdamas, kad karinė jėga yra ūkinio pajėgumo išvada (by-product). Jei karinės jėgos išlaikymo našta sugriauna ūkį, abu išnyksta. Bet taip pat esą tiesa, kad sveikas ūkis reikalauja apsaugos nuo pasikėsintojų į jį.

Prie to reikėtų pridurti, kad amerikiečiai (ir aplamai vakariečiai) taip bijo karo, jog jiems "geriau bū-

Pulk. ltn. Donatas Skučas...

(Atkelta iš 1 psl.)

Donatas savo skridimais yra buvęs Europoje, Afrikoje, Artimuosiuose Rytuose, Pietų Amerikoje ir Azijoje, Vietname. Čia po garsiosios 1968 m. Tet ofenzivos jis vairavo pirmąjį transporto lėktuvą, kuris iš Saigono išvežė 74 sužeistus JAV karius. 1972 m. jis buvo perkeltas į JAV vyriausiąją štabą Saigone. Vietnamo karui pasibaigus, maj. D. Skučas su paskutiniais amerikiečiais kariais buvo perkeltas į Thailandą, iš kur vadovavo Kambodiją rėmusiam "oro tiltui". Būdavo dienų, kada maj. Skučas suplanuoti skridimai pristatydavo daugiau tonažo negu kadaise "Berlyno oro tiltas".

1974 m. jis buvo perkeltas į Vokietiją, ir ten jo uždavinys buvo pritaikinti kompiuterius karui vesti Europoje. Būdamas Vokietijoje, jis rėmė lietuviškąją veiklą. Iš Vokietijos jau pulk. ltn. Donatas buvo perkeltas į JAV generalinio štabo mokyklą Montgomery, Alabamoje, kurią šią vasarą baigus laukia užtikrintas aukštesnis paskyrimas.

Pulk. ltn. D. Skučas yra sukūręs lietuvišką šeimą su dr. Gina A. Purelyte, augina sūnų Aleksą ir dukrą Elenutę. Prisiminus dr. Giną Skučienę, tą simpatišką mergytę iš Dillingeno lietuvių stovyklos Vokietijoje, ima džiaugsmas sužinojus, kokią skatinančią įtaką jau-

nuomenei daro sąmoningi lietuviai tėvai, lietuviška mokykla ir tokios pat organizacijos. O maloniai pulk. ltn. D. ir dr. G. Skučų šeimai nuoširdžiai linkime šviesios ir laimingos ateities.

Al. Laikūnas

Juk jei padalinsime visas krašto pajamas už gėrybės ir patarnavimus (Gross National Product) lygiai tarp visų abiejų kraštų gyventojų, JAV-bėse vienam žmogui teks 7,894 doleriai, o Sovietų Sąjungoje — 2754. To nepaisant, jie jau dabar savo kariuomenės reikalams išleidžia 40% daugiau negu amerikiečiai.

Tokioje situacijoje daug pylos tenka Carteriui asmeniškai. Negali sakyti, kad visai nebūtų pagrindo. Pav., pradžioje jis pasiūlė Maskvai JAV interesams naudingą susitarimą dėl strateginių ginklų (Salt II). Sovietams pasipiktinus, jis taip toli nusileido, kad kilo abejonių ar senatas tokį susitarimą patvirtintų. Dabar jis grąšina, kad tas susitarimas bus neįmanomas, jei sovietai nenusileis Afrikoje. Tokį 'linkage' pirmas paminėjo Brzezinskis, Vance jį sekančią dieną paneigė, bet Carteris trečią dieną patvirtino!

Spalio mėn. Carterio administracija bandė įtraukti sovietus į Art. Rytų bylos sprendimą, bet Izraeliui pakėlus triukšmą, toliau eiti tuo keliu atsisakė. O apie žmonių teisių bylą Tad Szulc rašo The News Republic skiltyse:

"Dėl žmonių teisių daugelis (Washingtono) pareigūnų galvoja, kad administracija neteisingai pasielgė priimdama Belgrado konferencijos baigiamąjį dokumentą be žmonių teisių jame paminėjimo. Jie teigia, kad pagrindusi savo užsienio politiką žmonių teisių gynimu, Carterio administracija tai turėjo paversti pagrindiniu punktu Belgrade, net rizikuodama konferencijos nutraukimu be jokio pareiškimo. Dabar pasitikėjimas Carteriu ir tame dalyke buvo sukrėstas."

EXPERIENCED
SAMPLE MAKER, UNION BENEFITS,
APPLY
"LIZ CLAIBORNE INC."
150 COMMERCE RD.
CARLSTADT, N. J. 07072
201-935-0115, Irvin
(13-15)

WANTED JOURNEYMAN
TOOL & DIEMAKER
4 SLIDE SET UP MAN
WIRE STRAIGHTNER
SET UP MAN

Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance.
Top rate. Full range of benefits.
BANNER SPRING 4 SIDE
CO. INC.
9501 Inkster
Taylor, Mich. 48180
313-946-9600

moši lenktynes su JAV.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KOKIA LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS ATEITIS?

Paskutiniai trys metai akivaizdžiai parodė, kad su Liet. Rašytojų Draugijos kasmetiniu premijos skyrimu yra kažkas negerai. Sakysime, 1975 m. buvo paskirta premija už eilėraščių rinkinį, kuris buvo prieinamas ir gal įdomus tik labai siauram poezijos mėgėjų rateliui, o plačioji skaitytojų auditorija apie tą knygą net nieko ir nežino.

Vėlgi 1976 m. premijos paskyrimas yra kažkoks nesusipratimas nuo pradžios iki galo. Seksiškai intriguojantis romano pavadinimas "striptizas" gal ir galėjo sudominti kai kuriuos literatus bei kritikus ir vieną žymų dvasiškį rašytoją, bet platesnei visuomenei ta knyga liko absoliutiškai svetima, mirtinai nuobodi ir nieko bendro neturinti nei su lietuvių literatūrine tradicija, nei su mūsų dvasia. Visas jos nuopelnas, kad parašyta lietuvių kalba, o kodėl tas veiklas buvo perspausdintas iš Lietuvoje išėinančio Pergalės žurnalo ir išleistas tremtyje tebėra paslaptis. Tas premijuotas romanas skaitytojuose susilaukė tik pašaipaus dėmesio, nors tam tikros spaudos buvo triukšmingai ir atkakliai reklamuojamas.

Trečias iš eilės 1977 m. premijos paskyrimas, kaip jau rašėme, susilaukė skandalo. Atseit, L. R. Draugijos skyrimas premijų pergyvena nuolatinę krizę. Jau prieita net prie to, kad Draugijos Valdyba pradėjo Jury komisijos narius stumdyti kaip figūras šachmatų lentoje: vienus nubraukia ir jų vieton stato savo statytinius. Vadovybės reikallas paskirti Jury Komisiją ir tuo jos kompetencija baigiasi: Komisija daro sprendimus savo nuožiūra.

Atrodo, kad nesusipratimas prasidėjo nuo datų. Jury Komisija manė, kad kandidatuoja į premiją tų rašytojų veikalai, kurie buvo išleisti 1977 m. Valdyba gi kažkodėl pareikalavo, kad į svarstytinų knygų sąrašą būtų įtraukti ir tie veikalai, kurie pasirodė jau 1978 m. pradžioje, bet data buvo uždėta praeity, t. v. 1977

metų. Juk aišku aiškus dalykas: išėję šiemet veikalai būtų buvę svarstomi kitais metais. Kodėl reikėjo juos įtraukinėti į praėjusių metų sąrašą? Kodėl reikėjo taip skubėti? Kam reikėjo dėti praėjusių metų datas knygoms, kurios pasirodė šiemet? Juk jei veiklas vertas premijos, ar jis būtų pasenęs per vienerius metus ir nebūtų buvęs premijuotas kitais metais? Ir kodėl L. R. Valdybai reikėjo taip "užsirūstinti", kad net "atleido iš pareigų" jos pačios paskirtą Komisiją ir sudarė kitą? Atseit, Valdyba vienais Draugijos nariais nepasitiki, o kitus laiko patikimais savo valios vykdytojais. Tai yra labai pavojingas žaidimas, nes veda į mūsų senos ir garbingos Draugijos sprogdinimą iš vidaus.

Žodžiu, reikia ieškoti išeities iš susidariusios krizės. Nežinia, kaip toliau pasielgs Valdyba, bet ji nustojo daugelio narių pasitikėjimo ir turėtų padaryti tam tikrą išvadą.

Reikia pagalvoti ir apie premijos skyrimo tvarkos pakeitimą. Pirmiausia pabrėžtina, kad premija skiriama iš visuomenės sudėtų lėšų. Tad ir mecenatas, šiuo atveju Lietuvių Fondas, šiame reikale turi turėti savo balsą. Į Jury komisiją turėtų įeiti ir Fondo atstovas, kuris atstovautų premijai lėšas sudėjusiai visuomenei. Juk galų gale atsimintina, kad knyga rašoma ir leidžiama ne tik aukštųjų kategorijų vertintojams — kritikams, bet ir, sakykime, pirmon galvon skaitančiai visuomenei. Skaitytojas gali ir neturėti aukštųjų meno kvalifikacijų, — jis gali būti šiaip jau supratin gas prasilavinęs knygos mėgėjas, — bet, skiriant premiją, jo negalima ignoruoti. Galų gale pačiu skaitytoju ir remiasi knygos pasisekimas, ar nepasisekimas. Juk knygos rašomos ir leidžiamos ne tam, kad sudėtos pelėtų lentynose. Kas iš to, kad premija bus paskirta "aukštųjų meninių kvalifikacijų" knygai, jei ji nepasieks platesnių skaitytojų

PLB SEIME SVARSTYS LIETUVOS

LAISVINIMO IR KULTŪRINĘ VEIKLĄ

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas įvyks 1978 m. birželio 30 — liepos 4 Toronte, Kanadoje.

Seime bus padaryti PLB valdybos, PLJS, kraštų bendruomenių bei kraštų jaunimo sąjungų veiklos ir PLB Kontrolės komisijos bei Garbės teismo pranešimai, išnagrinėti bei priimti ateities veiklos planai ir išrinkta penkeriems metams PLB valdyba bei kitos PLB institucijos.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, apsvačiusi išeivijos veiklos būdus siekiant atgauti okupuotai Lietuvai laisvę bei išeivijoje išlaikyti lietuviybę ir išskodama šiai veiklai realesnių atramų, prasingesnių ir konkretesnių darbų bei našesniųjų rezultatų nutarė pateikti atstovams svarstyti penkias pagrindines tos veiklos sritis ir kviesti seimą paruošti jom galimai realesnius gyvenimiškesnius, įvykdomus planus. Referatus ruošia tom sritim vadovave patys PLB valdybos nariai arba jų paskieiti kiti tas sritis pažįstantieji asmenys. Referentų temomis pasisakyti taip pat bus kviečiami ir koreferantai.

Svarstyboms bus pateiktos šios veiklos sritys:

- Lituanistinis švietimas ir auklėjimas — referentas

sluoksnių? Norim pabrėžti, kad, skirstant premijas, knyga turėtų būti vertinama dvejopu mastu: pagal jos literatūrinę vertę ir pagal tą atbalsį, kokį ji susilaukia iš skaitytojų auditorijos. Šiuo atveju skaitytoją būtų galima palikti už durų.

Rašytojų D-jos V-ba įvairavo Draugiją į didelę krizę, Antros Jury Komisijos paskyrimas yra niekinis: neteisėtas ir priešingas rašytojų organizacijos tradicijoms. Toks Draugijos vadovybės gestas gresia suskaldyti organizaciją. Apie tai turėtų rimtai pagalvoti ir antrosios Jury Komisijos nariai, nes, jei jie darys sprendimus, pasielgs prieš organizacijos tradicijas ir netiesiogiai prisidės prie Vadovybės sąmoningo ar nesąmoningo noro suskaldyti Rašytojų Draugiją.

Norom nenorom kyla klausimas, kokia Lietuvių Rašytojų Draugijos ateitis? Ar ji išgyvens dabartinę krizę, ar suskils, o gal ir subirs? Kiekvienas iš tų atvejų gali įvykti, jei Draugijos vadovybė nesugebės atsispirti pašalinėms jėgoms ir nepasielgs taip, kaip to reikalauja organizacijos vieningumas, ateitis ir kolegiška garbė.

Vyt. Alantas

PLB vicepirmininkas Jonas Kavaliūnas,

- Kultūrinė veikla ir kultūriniai ryšiai tarp išeivijos lietuvių — referentas PLB valdybos vicepirmininkas Romas Kasparas,

- Lietuvos reikalai ir jos laisvinimo darbas — referentas Algimantas Gureckas,

- Išeivijos jaunimo reikalai — referentė PLJS valdybos pirmininkė, PLB valdybos narė Gabija Juozapavičiūtė,

- PLB valdybos lėšos — PLB valdybos vicepirmininkas Kostas Dočkus.

Lietuvos laisvinimo veiklą laikydama viena iš pagrindinių išeivijos uždavinių, tokią pat reikšmę PLB valdyba skiria ir kultūrinei veiklai, nes ji yra išeivijos tautinės gyvybės šaltinis ir nuo jos priklauso išeivijos išlikimas. Tikėdama, kad tik įvairia ir visapusiškai plačia kultūrine veikla išeivija teisiškai gyva savajai tautai ir seime šią mintį norėdama giliau išryškinti, tradicinei paskaitai temą PLB valdyba parinko iš kul-

tūrinės srities. Paskaitą skaitys prof. dr. Rimvydas Šilbajoris. Paskaitos tema: Lietuvos kultūros židyns Vakarų Pasaulyje.

PLB valdyba, iš anksto pranešdama visuomenei šią programą, tikisi susilaukti iš jos viešų pasisakymų, diskusijų ir nuomonių, kuriomis galėtų pasinaudoti seimo atstovai, darydami sprendimus. Reikia manyti, kad visuomenė atsilieps.

PLB Valdyba

- Floridos lietuvių biuletenio "Lietuvių žinios" naują redakcinę kolektyvą sudaro: O. Petrikienė, F. Prekeris, P. Stanelis, K. Merckis ir K. Urbšaitis. Redakcijos adresas: 4880 46th Avenue, North, St. Petersburg, Fla. 33714.

- Poetui Bernardui Brazdžioniui gegužės 7 d. 12 val. Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje bus įteikta 1000 dol. poezijos premija, kurios mecenatu yra Klemensas Galiūnas iš Santa Barbara, Calif. Premijos įteikimą ruošia LB apygardos kultūrinių popiečių komitetas. Koncertinę programą atliks sol. V. Balčiūnienė.

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Mūsų jaunimas gana uoliai iš anksto ruošiasi 4-tajam Kongresui. Vyresnieji, skaitydami apie tai žinias ir straipsnelius, džiaugiasi jaunosios kartos nuoširdžiu pasinešimu tautinio veiklumo kryptimi. Ir gana gausiai teikiama įvairios premijos veiklesniem jaunuoliam, kaip gyva paskata dar stipriau dirbti. Gal tie pagerbtieji dar drąsiau glausis prie tautos kamieno ir vykdys teigiamus užmojus, gal paveiks ta linkme ir pasyvesnius bendraamžius. Dabar, deja, tų veikliųjų nėra daug, o dauguma — tebėra abejingi lietuviybei (dar svarsto: ar verta būti lietuviu?). Ir susibūrimuose į rimto turinio programą renkasi šykščiai, vien į pramogas, ypač šokių, subėga kimština. Tad svarbu, kad veiklieji vadai galėtų ir norėtų patraukti ir kitus, kad jie būtų tvirto sąmoningumo, kad vydytų mūsų jaunimo sutelkimą draugėn veržliai ir veiksmingai.

- Yra stambi spraga: trūksta pastovaus periodinio spaudinio! Kodėl numarintas anąmet gražiai sušvitus jaunimo žurnalėlis? Juk tai pagrindas veiklos sėkmingumui. Dabar jų raštai ir žinios barstosi palaidai bendrojo spaudoj — nesukaupia jaunųjų dėmesio, nesuteikia jų tautiniam organizavimuisi nuoseklaus ir rimto pagrindo.

- 3-me Kongrese greta kitų dalykų pabrėžtas ir politinis aspektas: paremti brolių sesių tėvynėje pastangas kovojant dėl žmoniškų teisių ir laisvės. Ir tai jau vykdoma. Pernai rudenį mūsų jaunimas (drauge su latviais ir estais) suruošė dideles politines demonstracijas Washingtone. Net Sovietijos vėliava viešai sudeginta. Tuo būdu jaunimas ryžtingai ir neabejojamai pareiškė viešumai: Sovietija yra tautų skriaudėja ir žmogaus teisių laužytoja, todėl būtina visuotinai kovoti prieš Maskvos žiaurią tironiją, kelti aikštėn Pabaltijo žmonių kančias ir teikti jiems pagalbą. Visi dori lietuviai tam jaunimo žygiui pritarė. Bet pagalvokim, ar visi?

- Kaip tik pernai vasarą didokas būrys mūsų jaunimo iš Kanados lankėsi tėvynėje, pamatė nemažai vietovių, susitiko įvairių žmonių, pasikalbėjo. Ir tie jaunuoliai unisonu pareiškė viešai spaudoj (Gimt. Krašte), kad dabar Lietuvoje gyvenimas pasigerėtinai puikus, nieko ten nėra peiktino, žmonės jaučiasi visai patenkinti, net geriau, negu čia mes vaizduojamės. Tie keliolika jaunuolių nematė tėvynėj jokių pavergėjų nei priešpaudos, nei rusinimo, todėl pareiškė tik pagyrimus sovietinės valdžios tvarkai bei sąlygoms. Jie suvis nepajuto ten mirtino Kalantos šauksmo: duokit Lietuvai laisvę! Lyg nebūta lietuvių nekaltai nukankintų nei ištremtų, kaip Sadūnaitė, nei bažnyčių paverstų sandėliais ar malūnu, nei persekiojimų už katekizmo mokymą ar lietuviškos knygos skaitymą...

Tad kuriems turime tikėti? Ar Washingtono demonstrantam su V. Naku priekyje, kurie šaukė ir plakatais rodė Maskvos tironiją Pabaltij? Ar gal kanadiečiams, kurie patys tėvynėj ilgokai pabuvo, daug ką matė ir patyrė? Gal šie geriau žino? Ši klausimą teišaiškina patys jaunimo atstovai, nes jis drumsčia nevienam jaunuoliui apsisprendimą dėl kovos už brolių ir sesių išvadavimą iš po Sovietijos jungo...

Diplomatijos paraštėje (48)

Vaclovas Sidzikauskas

Tyla prieš audrą

Kaip jau esu minėjęs 1936 m. perėmiau angliškos Shell bendrovės Kauno vadovybę. Nors ta sritis ir buvo man svetima ir Shell direktoriaus pareigas aš priėmiau kiek svyrudamas, praktikoje ji pasirodė labai įdomi, davusi man progą dažnokai pabuvoti Anglijoje ir kitose valstybėse, susipažinti su naftos gamyba ir jos produktų prekyba. Šis darbas mane suvedė į artimesnius santykius su "Lietūkiu", ypač jo direktorium Vincu Meilum, su kuriuo buvau jau pažįstamas būdamas studentu Maskvoje. "Lietūkis" importavo Sovietų Rusijos naftą, tad Lietuvos rinkoje mes su juo buvome konkurentai.

Dar prieš tai, 1935 m. rudenį, Klaipėdos Prekybos Instituto rektorius Ernestas Galvanauskas, kuris tą institutą ir sukūrė, pakvietė mane jame skaityti diplomatinės istorijos kursą. Kas antrą savaitę paskaitomis važinėdavau į Klaipėdą. Hitleriui atplėšus Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos, institutas persikėlė į Šaulius, kur ir toliau tęsiau savo darbą.

Tuo pačiu metu buvęs Klaipėdos krašto gubernatorius, o dabar Kauno miesto burmistras Antanas Merkys, pasiūlė man perimti iki tol jo pirmininkautos Lietuvos – Klaipėdos Kultūrinio Bendradarbiavimo Sąjungos vadovavimą. Aš ją perorganizavau į Lietuvos Vakarų Sąjungą, kurios obalsis buvo "Veidu į jūrą". Man pirmininkaujant Sąjungos valdybos nariais buvo doc. Zenonas Ivinskis, doc. Povilas Slavėnas, teisininkas Povilas Pakarklis, dviračiu išvažinėjęs visą Mažąją Lietuvą, dr. Kazys Pakštas, kun. J. Pauperas ir kt. Kupinas iniciatyvos ir labai Sąjungai atsidavęs buvo jos ilgametis reikalų vedėjas Pranas Razma.

Pagal seną tradiciją, lietuviai vengė prekybos. Lietuvis inteligentas siekė mokslo, norėjo būti kunigu, daktaru arba valstybės pareigūnu, prekybos ir pramo-

nės sritį užleisdamas kitiems. Intelligentų skaičiui augant padėtis keitėsi. Drauge su Vytauto Petručiu, dr. Petru Karveliu, Leonu Račiūnu ir Antanu Pabedinsku suorganizavome dvi bendroves, "Prekybą" ir "Laimą". Pirmoji urmu importavo įvairias prekes, daugiausia iš Anglijos, o antroji — anglų ir statybos medžiagas, daugiausia iš Vokietijos. Pradžia buvo nelengva, bet palyginti greitai abi bendrovės jau stovėjo ant tvirtų kojų, bylodamos, kad ir lietuviai prekyboje ne iš kelmo išspirtas. Lietuvos Prekybos ir Pramonės Rūmuose įsigijome gerą vardą ir aktyviai reikšmės, reiklaudami lietuvių įmonėms importo kvotų ir kovodami už lygias teises su senomis prekybos firmomis.

* * *

Po Lenkijos ultimatumo priėmimo 1938 m. kovo 24 d. atsistatydino Juozo Tūbelio Ministerių Kabinetas. Naują Kabinetą sudarė kun. Vladas Mironas. Vieną 1939 m. sausio mėn. naktį jo pakviestas praleidau "Pažangos" restorane su juo, Zigmundu Starkum ir adv. D. Nargelavičium. Mironas mus painformavo, gavęs žinią, kad "žygininkai" ir suagituotas Klaipėdoj stovėjęs 7-tas pėstininkų pulkas tą naktį turėjęs pradėti maršą į Kauną tikslu nuversti prezidento Smetonos valdžią. Kas valandą, o gal net ir dažniau, jis telefonu teiravosi pas saugumą apie padėtį Klaipėdoj. Jis sakėsi esąs nusistatęs kietai laikytis ir, jei reikės, jėga priešintis. Laimė "žygis" neįvyko, ir paryčiu mes išsiškrastėme.

1938 ir 1939 m. Sovietų pasiuntinys Kaune Pozdniakovas, matomai vykdydamas iš Maskvos gautas instrukcijas, pradėjo rodyti neįprastą aktyvumą, ruošti priėmimus pasiuntinybės patalpose, per kuriuos nesigailėjo gėralų, ikros ir gerų valgių. Specialų dėmesį jis kreipė teatro sluoksniams, visų rangų karinin-

kams, rašytojams ir tiems, kurie buvo laikomi buvę opozicijoje. Tur būt mudu priskaitydamas prie pastarųjų, jis pradėjo telefonu bombarduoti Mykolą Sleževičių ir mane kviesdamas mudu "požināt" — pavarakariauti. Susitarę porą kartų kvietimą priėmėme. Neturėjova abejonių dėl Pozdniaکو motyvų. Jam rūpėjo Kauno politinių ir visuomeninių sluoksnių nusistatymas aktualiais vidaus ir užsienių politikos klausimais, todėl pasikalbėjimuose mudu buvome santūrus ir atsargūs.

(Bus daugiau)

• **LB San Francisco** apylinkės valdybą sudaro: pirmininkas Renius Pažemėnas, vicepirm. Antanas Vaitkus, išd. Anatolis Jazbutis, sekr. Edita Štrausaitė-Ogden, vidaus reik. vedėja Janina Šukelienė. Revizijos komisiją sudaro Viktorija Malinauskienė ir P. Sidzikauskas.

• **Inž. Vytautas ir Vanda Šliupai**, aktyvūs San Francisco LB veikėjai, tarnybos reikalais išvyko keliems metams į Saudi Arabiją.

MOVE SOUTH TO WARMER WEATHER
WANTED. Person interested managing commercial and industrial heating, air conditioning, and refrigeration department for electrical contractor. Must have experience in estimating, installation, and service. Good pay plus commissions. Also needed.
ELECTRICAL LINEMAN
Good pay. Excellent fringe benefits. Contact:
KELLEY ELECTRIC COMPANY
Post Office Box 428
Kennett, Missouri 63857
Cal Toll-free: 1-800-325-4008
(13-19)

WANTED EXPERIENCED MECHANICS
HEAVY EQUIPMENT OR TRUCK MECHANIC EXPERIENCE PREFERRED. Union shop. Excellent fringe benefits.
Contact TOM DOYLE
216-225-3133
DRAVO MARKS
BRUNSWICK, OHIO 44212
An Equal Opportunity Employer M/F
(13-19)

MACHINIST AND TOOLMAKER
AND BRIDGEPORT OPERATOR. Full and part-time, high hourly rate, pleasant working conditions, steady overtime, paid holidays, Blue Cross and vacation. Apply at
ANKAR, INC.
83 ALPHA PARK.
653 ALPHA DR.
HIGHLAND HTS., OHIO
PHONE: 216-461-4855

Vytauto Alanto 'SAULĖGRAŽŲ SALA' Kalifornijoje

(DALIOS MACKIALIENĖS ATVERTOJ SCENOJ)

Yra liūdnu balsų, kad išeivijos lietuviškasis teatras blėsta, kad nesą nei veikalu, nei sutarimo bei energijos spektaklius ruošti.

O, tačiau, yra ir linksmy žinių, kad vaidinimai ruošiami, statomi, net nuvežami kitų valstijų lietuviškoms bendruomenėms parodyti.

Šį kartą gera žinia — Kalifornijoje, Angelų mieste, kur gyvena niekados nepavargstanti teatralė-režisierė Dalila Mackialienė ir niekad neišblėstęs jos Dramos Sambūris.

Po Velykų, 1978 m. balandžio 29 d., šeštadienį, 7 val. 30 min. vakaro, Thomas King Stars gimnazijos salėj, Fountain Ave., Los Angeles, Ca. pakils uždanga ir žiūrovams ims... žėrėti, gyventi... detroitiečio rašytojo, garsaus dramaturgo, Vytauto Alanto "Saulėgražų Sala". (Sensacija! — Pats autorius bus šios premjeros žiūrovų tarpe).

Kas tai per veikalas? — Naujas. Komedija.: Niekaados nespausdinta ir nestatyta. Veikėjai — spalvingi menininkai. Pagrindinės mintys — iš mūsų dabartinio gyvenimo, su tyrų jausmų ir drumzlinų elgesių niuansais; ir, beje, — su tolimu meniškios sielos žmogaus vaikystės ilgesiu, su žvilgsniu į auksu žėrinčias saulėgražas, į jų ramybę dvelkiančią salą, į nepasotinamus kūrėjo troškimus...

Kas tuos Alanto sukurtus vaidmenis scenoje išryškina? — Tai Los Angeles Dramos Sambūrio aktoriai, Dalilos Mackialienės parinkti ir surežisuoti:

Rimantas Žukas, kuris neseniai puikiai pasirodė B. Pūkelevičiūtės "Palikime", kaip įdomaus charakterio daktarės vyras Bruno, dabar — atliks dailininko Vešiotos vaidmenį, pagrindinį šioj komedijoje;

Danutė Barauskaitė — sudėtingame ir kaprizingame dailininko žmonos Vidos vaidmeny;

Viltis Jatulienė, kaip vi-

sada, giliai įsigyvens į kito menininko žmonos (Lionės) charakterį;

Saulius Matas ir Rasa Zelenyte, jauni žmonės ir nauji Dramos Sambūrio aktoriai, taip gražiai iškile B. Pūkelevičiūtės "Palikime", dabar, neabejoju, sužibės ir "carpe diem" tipo charakteruose;

Fredas Prišmantas, Vincas Dovydaitis, Saulius Stančikas — visados rasdavo "savus kelius" į dramaturgo mintį; tikėsime, kad ir Alanto komedijoje bus tokie, kokius losangeliečiai juos visada mėgdavo; reiškia, — geri.

Dekoracijos šį kartą — ne Algio Žaliūno, tradicinio Dramos Sambūrio dailininko, o (irgi — naujiena!) Povilo Jasiukonio, fotografijos ir filmų technikos specialisto.

Režisierės padėjėjos: Ema Dovydaitienė ir Inga Tumienė.

Repeticijos vyksta pilnu tempu. Komedijos autorius V. Alantas ir p. Irena jau ruošiasi kelionei. Ir autorius, ir jo "Saulėgražų Sala" losangeliečių labai laukiami.

Ar yra mūsų tarpe daug menininkų, kurie nesuranda ramybės, mylimųjų trukdomi?... Ar paveikslam piešti būtina reikia ir tokio "įkvėpimo", kokio turėdavo Zenonas Riauka, "Saulėgražų Salos" dailininkas? Ir — kodėl Saulius Vešiotas dažė Vidos nagelius?...

Visa tai sužinosim, pamatę V. Alanto "Saulėgražų Salą". — Balandžio 29 d. 7 val. 30 min. vakare — punktualiai (Dalila Mackialienė labai sėkmingai moko publiką punktualumo...).

Ir — kita gera naujiena! Los Angeles Dramos Sambūris šių metų gegužės gale vyksta į Detroitą ir ten duos du malonumus: tos pačios "Saulėgražų Salos" spektaklį — gegužės 20 d. ir Birutės Pūkelevičiūtės premijuotą dramą "Palikimas" — gegužės 21 d.; abu — Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centro salėje.

"Kažkur yra saulėgražų sala, tarp jūrų marių vandenų. tik amžinybės supa ją tyla, širdy, kaip pasaką menu... Joks laivas kelio ten nerai, ieškok tu jo savo širdy..."

ši eiliuota mintis, atrodo, yra "Saulėgražų Salos" paslaptis...

Alė Rūta

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

APIE SOVIETINĘ BLAIVYBĘ

Kas nėra girdėjęs apie vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjūdį? Tada žmonės buvo atsižadėję ragauti velnio lašelius ir savo gyvenimo gerbūvį kūrė blaivūs, be arielkos pagalbos.

Kaip dabar stato brežnevinį pavergtos Lietuvos varguoliai? Ar ima jie įkvėpimą komunizmo statybai iš vodkos stiklinės? Ar skandina savo sovietinį vargelį degtinės taurelėje?

Į tą didžios politinės propagandos klausimą atsako jokūbkinės "Vilnės" korespondentas iš ok. Lietuvos J. Žaliukas.

Jis per tris skiltis tvirtina, kad ok. Lietuvos varguoliai stato brežnevinį komunizmą būdami blaivut-blaivutėliai. Neminėdamas, kad sovietų valdžia minta amerikiniiais bei kanadiniais grūdais, J. Žaliukas užtikrina, kad kolchozai laiko grūdų aruodus po spy-na. Tad, sako J. Žaliukas, iš kokių gi grūdų žmonės varys samagoną? O jeigu nėra laisvų grūdų, iš kokių gi grūdų atsiras samagonas?

Šitaip "įrodo" ok. Lietuvos žmonių užsiturėjimą blaivystėje, J. Žaliukas tvirtina, kad pasakos apie visuotinį girtuokliavimą komunizmo statybos šalyje atsirado iš tų turistų plepalų, kurie penkias dienas tūpi Vilniaus viešbutyje, patys gerdami kibirais vorką ir samagoną.

Ok. Lietuvos blaivystę "įrodo" faktai: pav. eilės žmonių stovi prie duonos parduotuvių, o kas matė eiles žmonių prie vodkos pardavimo būdelių? Tokių eilių joks turistai nematė, nei tokių eilių nuotraukas padarė. J. Žaliukas sumaniai nutyli, kad valdžia tiek prigaminavo vodkos, kad ir samagonui nėra galimybių sovietinę vorką konkuruoti.

Antra vertus, žmonės nenori gerti ir pasigerti. Dėl sovietinio erzelio, kuris lydi brežnevinio komunizmo statybą, žmonės nori apsira-

minti, numaldyti savo nervus, dirginamus begalinėmis pasakomis apie visakeriopius komunizmo laimėjimus. Todėl žmonės geria "sovietinius trankvilaizerius", parankiai supiltus į vodkos butelius. Sovietinės blaivybės pagrindas yra alkoholinis nervų ramintojas ir šitaip, nuolat ramindami nervus, žmonės ir pluša komunizmo statyboje. Apie tai kalba gyvenimo faktai, kurie stambesni už jokūbkinio oficiozo "faktus". Pav. Vilniuje yra 65 blaivyklos. Tai specialios patalpos, į kurias suveža ant šaligatvio arba kiemuose rastus komunizmo statytojus, kurie per daug priėmė raminaujų vaistų. Blaivyklose komunizmo statytojai išsivemia, išsipagiriuoja ir su nauju entuziazmu grįžta į darbą. Blaivykla energingai veikia net mažame Leipalingio užkampyje. Žmonės pamėgo raminauosius vaistus, o nevydonai turistai, tik penkias dienas pasėdėję Vilniaus viešbutyje, kalba apie... girtuokliavimą!

Nors "Tiesa" ir "Valstiečių Laikraštis" kasdien kalba apie degtinės krioklius mieste ir kolchozuose, jokūbkinio oficiozo korespondentas J. Žaliukas tvirtai "įrodo", kad ok. Lietuvoje viešpatauja sovietinė blaivybė ir tos blaivybės palydovai — raminantys nervus vaistai.

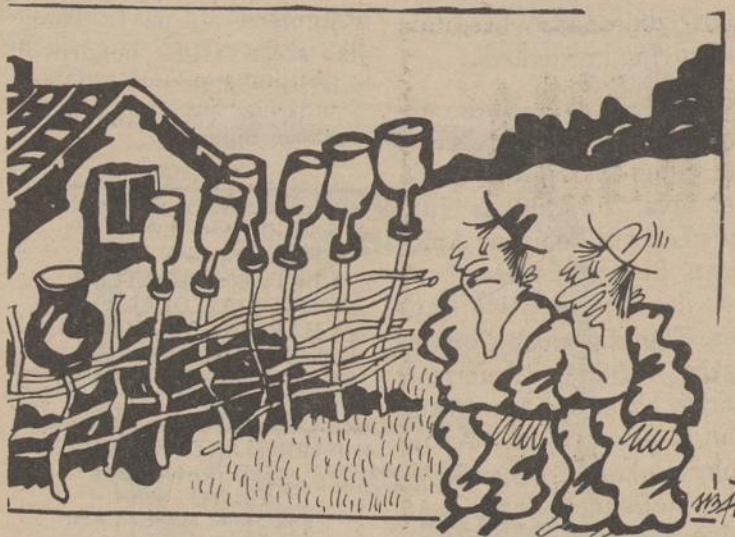
ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

— Eksportuojame į SSSR javus ir mašineriją. — dėstė patetiškas paskaitininkas, — ir kokį mainų išlyginimą gauname iš rusų?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

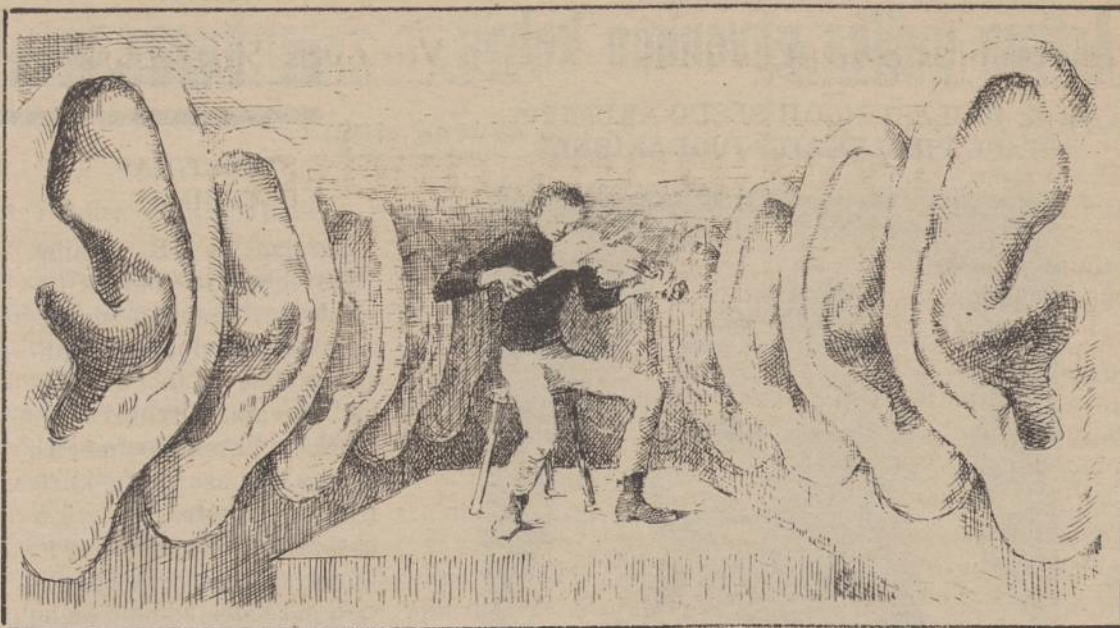
— Iš rusų importuojame "rusišką gripą".

— Potvyniai daro daug nuostolių, — pareiškė susirūpinęs žmogus.

(Šluota)

Sigitas BURNECKIS

Dešimtys KGB ausų atidžiai seka ar nesuskambės piešpartiniai tonai... Šuberto "Serenadoje".

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

BURTŲ MENAS

Čigonė moka burt iš kortų, atspėti ateitį mįslingą — o užsiimt būrimo sportu ir mums, lietuviams, reikalinga.

Kaip būtų gera, jeigu Vlikas žinotų ateitį mįslingą: ką veiks nedoras bolševikas, ką čiups Maskvos ranka klastinga?

Pasieksim stovį idealo, kuris nudžiugins kožną protą, kai ateitis gulės ant stalo aiški, plika ir iššifruota.

Tad Vlikas rado tulą štromą, kuris išmoko burt iš kortų — ir tarė štromas: būkit ramūs, ieškokit poilsui kurortų.

Ir apramino štromas Vliką, išpranašavęs didžią laimę: palik ramybę bolševiką, Maskva suirs pati savaime.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Nuostolingi šampano potvyniai baliuninkų kišenėms.

— Spaudos baliuje aš pasigedau riebios spaudos anties, — nusijuokė vyras su ūsiukais.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Dabar įeina madon riebios Eltos antys.

— Kaip pasibaigė žurnalistų valdybos kadencija Chicagoje? — kažin koks smalsuolis paklausė.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Išsilaisvinęs valdybos pirmi n i n k a s nuskubėjo Australijon kengurų medžioti.

— Pensininkų invazija į Floridą turi gražių rezultatų, — kalbėjo Floridos entuziastas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Miami mieste organizuojami "Miss Pensija" rinkimai.

— Ar gali memuarai pavirsti anekdotais? — spėliojo žmogelis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kada politikas rašo apie savo visad sėkmingą veiklą.

— Ketiname pasikviesti štromą paskaitai, ieškome tinkamos dienos, — susirū-

Eina žinos per Žaliuką: "po stikliuką, po mažiuką..."

2-ras pusl., Vilnis,

pinės kalbėjo lokalinis veikėjas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Balandžio pirmoji yra tinkamiausia diena.

ŽINOTINA

KAUNAS. 1978 m. sausio pradžioj knygynuose parduotuvėse pasirodė naujieji 1977 metų kasdien atplėšiamieji kalendoriai.

MONTREAL. Liudui Stankevičiui organizuojant permanentines studentų ekskursijas į Kapsuko moks-lainę Vilniuje, kilo sumanymas steigti prie Montre-alio universiteto "Kapsuko-Stankevičiaus" mokslinės filialę. Tai atpalaiduos ekskursantų tėvus nuo SSSR izdo rėmimo.

ORO BIULETENIS

Pastebėti smarkūs patriotiniai vėjai vasario šešioliktosios minėjimų salėse. Užregistruoti JAV prezidentų portretų kirtuliai į rinkėjų riešutes bei aukų lapų lankas. Didelis korespondencinių potvynių pavojus redakcijose, vasario šešioliktajai praėjus. Gausios rezoliucijos, Washi n g t o n e esant anglių krizei, sėkmingai naudojamos biurokratų patalpoms šildyti. Presuotas Belgrado oras, patekdamas į informacinių susirinkimų ertmes, atliepia katučių tarškesiu. Štromo pranašavimų dūmai, palengva, pagal Maironio pranašavimą, nyksta kaip dūmas, neblaškomas vėjo. Tradiciniai Halsted gatvės žaibai kirta į frontininkų rūtų darželius. Kyla staigūs taifūnai nesukalbamų politikų smegeninėse, vos pūstelia atsargūs savitarpinės taikos pageidavimų zefyrai. Idėjinio miglotumo padėtyje žydėjęs Mokslo simpoziumas apsi-reiškė visiška giedra dolerinio deficito aikštėse. Giedra pavirto sausra. Operos lankose intensyviai kasami arteziniai šuliniai su tikslu gauti žalsvą, dolerinį, gavinantį vandenį. Dėl sniego gausos, Chicagoje, Maplewood rajone, neužregistruoti buldogo kirtuliai prie šaligatvio hidrantų.

Artimo meilės gyvenimo kelyje

A. A. GAILESTINGOJI SESUO-AKUŠERĖ
STASĖ PIESLEKAITĖ-JUODAKIENĖ

A. A. Stasė Pieslekaitė-Juodakienė

Su atgimusių pavasariu pagerbiame gailęstingąsias seseris, kurios savo darbu, pasiaukojimu yra lyg tie angelai sargai, padeda nelaimėms ištiktiems, sergantiems žmonėms. Lietuvių kalboje tur būt jų profesijai ir nebuvo galima parinkti gražesnio, prasmingesnio vardo. Ir kas gali būti sergančiam žmogui artimesnis, jeigu ne sesuo, pasipuošusi gailęstingumo aureole.

Kovo mėnesyje, (kuris yra skirtas jų pagerbimui) su pirmaisiais pavasario žiedais pasveikiname gailęstingąsias seseris. Pagerbiame prisimindami ir mirusiąsias, pasimeldami ir nuvešdami ant jų kapo pavasario tulpių ir lelijų žiedus.

Šiandien mes lenkiame galvas prie a. a. gailęstingosios sesers-akušerės Stasės Pieslekaitės-Juodakienės kapo. Ji visą savo gyvenimą skyrė artimui, jį mylėdama ir jam visados padėdama. Ėjo padėti niekieno neprašoma ir neragina, kai tik sužinodavo, kam reikalinga ištieti pagalbos ranką. Aprūpinusi šeimą, žiūrėk, ir besikubanti ten, kur jos meilės pilna širdis reikalinga, kur jos nuovargio nežinančios rankos gali padėti. Ji nešė su pasididžiavimu, daug kam nematant ir nežinant, gailęstingosios sesers raudonąjį kryžių, simbolį artimo meilės. Gal kartais nuo nuovargio jos akys merkėsi, gal ir jėgos buvo išsekusios, bet ji visados su šypsniu, su gražiu žodžiu nelaimingąjį paguosdavo, jam padėdavo.

Tokia visados besišypsanti ją matydavome šeimoje, tokia ji buvo draugų būryje. Kur ji buvavo, ten skambėjo kalbos, juokas. Ji visur sukeldavo džiaugsmingą nuotaiką, buvo paprasta, draugiška, vi-

sų mylima, laukiama, pasiilgstama.

Prisimenu, kai po dešimtmečio nesimatymo Irena ir Vytautas Linartai surengė susitikimo vaišes su Stase ir Stepu Juodakiais, mums jos paliko ilgų prisiminimų gražiausius iš gyvenimus. Kas ką papildė ar Stasė Stepą, ar atvirkščiai, sunku pasakyti. Abu jie draugiški, visų mylimi. Tokioje aplinkoje išaugo ir abi dukterys: Nijolė ir Danguolė.

Velionė gimė 1910 metais, gegužės mėn. 27 d. Ukmergės apskrityje, Gelvonų valsčiuje. Pavitynės kaime. Mokėsi Gelvonų vidurinėje mokykloje ir vėliau Ukmergės gimnazijoje. 1934 metais baigė Dailės darbų mokyklą ir kurį laiką mokytojavu šiaulių mergaičių gimnazijoje. Darbas mokykloje labai patiko, bet siekė kitos profesijos, kad daugiau galėtų padėti artimui. 1940 metais baigė Valstybinę Akušerių mokyklą ir kaip pasižymėjusią moksle, pakvietė dirbti Vytauto Didžiojo Universiteto klinikoje, kur išbuvo iki pasitraukimo į Vakarus. Gyvendama Vokietijoje dirbo Würzburgo ligoninėje kaip gailęstingoji sesuo — akušerė. Atvykusi į Ameriką nesiryzė dirbti savo profesijoje, nes čia reikia skirti įvairias skirtingas darbo valandas ir dienas, kas atitraukia nuo šeimos, nuo mokslų siekiančių dukterų. Todėl turėdama ir kitą profesiją — dailių darbų — iki dukterys baigė universitetą dirbo siuvelykloje.

Vyrui Stepui išėjus į pensiją išsikėlė iš East Chicago, kur gyveno ilgus metus, ir nusipirkę žemės Lakeside (Michigan) pasistatydino išsvajotus namus, kur tarėsi gražiai praleisti poilsio metus. Nepaprastai

■ Laiškai Dirvai

STEBĖTINAS
NUSTEBIMAS...

Perskaičius B. Railos "Nustebimo jau beveik neužtektų...", sunku suprasti, kodėl autorius taip liguistai stebisi ir to "nustebimo" beveik pritrūksta. Ar todėl, kad atsirado žmogus, V. Bražėno asmenyje, kuris B. Railos akutes pravėrė ir paskatino į šių dienų, o ne į praėjusių, pasaulį pažvelgti, o gal todėl, kad šių dienų JAV politinis veidmainiškumas ir esamos bei būsimos išdavos B. Railai visiškai nesuprantamos? Nejaugi knygų autorius, kuris kalba apie versmes ir verpetus (ai, tie gaivališki žodžiai, žodžiai!), staiga tapo hi-

mylėdama gėles, įrengė gražų, didelį lietuvišką darželį, taip pat talkindama Stepui užveisti sodą, prisodinti medžių. Sakoma, kad ir gėlės myli žmones, jei jaučia jų meilę. Ir a. a. Stasė draugai vadino gėlių karalaitę. Ji joms dainas dainuodavo, šypsniu išbučiuodavo.

Bet staiga vieną rytmetį gėlės suglaudė žiedus, nulenkė savo margaspalves galvutes. Jų karalaitė Stasė susirgo. Išmetė vėžys. Nors ėmė lūžti sveikata, bet nepajėgė palaužti jos dvasios. Laikinais atsisveikinusi su savo darželiu, išvyko į Lietuvą atsisveikinti su ten gyvenančiomis giminėmis, draugais. Aplankė visas Vilniaus bažnyčias, išbučiuavo Rūpintojėlio kelius ir pasakė paskutinį kartą sudiev savo mylimiems žmonėms, kraštui, išsiveždama ašaras ir žemės saują.

Grįžo labai palaužta. Mažai skųsdamasi, tik niekam nematant nubraukdavo nuo akių lyg tėviškės rytmečio rastos lašelius.

Vienuolika metų kovojo su liga. Pati ilgus metus kitus guosdama, ligoje padėdama, turėjo didelį dvasinę jėgą. Ir kai žiemos audros pūgomis užvertė jos sodybą, darželį, nuvežta į ligoninę prašė nepalikti jos ten ir leisti jai su visais atsisveikinti jos naujoje gražioje sodyboje, jos amžinojo poilsio namuose.

Ir kai šiandien spauda mirga straipsniais ir nuotraukomis pagerbiant gailęstingąsias seses, kai mes ligoninėse sutinkame tavo profesijos drauges papuoštas gėlėmis, mes vieni padėsime gėles prie tavo kapo, kiti padės jas prie Dievo Motinos kojų, ir daug kas nupins tau gražiausią vainiką maldos žodžiais. Ir ilgai mums liks atmintyje pasakyti prie tavo karsto inž. Kazimiero Pociaus žodžiai. Tu gyvenai kitiems nešdama laimę.

Vytautas Kasnis

bernacijos stovyje užkluptas?

Buvau atstovu paskutiniame Vliko seime St. Petersburgė ir savo nusivylimus, seimo eiga ir turiniu, esu lietuviškoje spaudoje išreiškęs. Čia tik paminėsiu apie rezoliucijas bendrai, neaplenkiant ir V. Bražėno pasiūlytos rezoliucijos, kuri buvo bandoma taip bailiai nuslėpti.

Nežinau kas paskyrė rezoliucijų apipavidalintojus, kurių tarpe figuravo ir B. Raila, nes kai kurios rezoliucijos taip "nusipavidalino", kad teko jas po tris kartus skaityti ir seimo plenumui vėl jas į tinkamas vėžes atstatyti. Nenuostabu todėl, jog vienas dalyvių ne juokais pareiškė, jog nevalia rezoliucijas su beletristika maišyti... Ai, kaip blogai kada iš didelio rašto išeinama iš krašto!

Ar V. Bražėno patiekta rezoliucija buvo trijų apipavidalintųjų išmesta, kad "nebuvo atremta į pranešimų ir ryškesnių diskusijų duomenis" ar tai buvo vien tik trijų muškietininkų arogantiškas savivaliavimas? Kaip suprasti "ryškesnių diskusijų duomenis"? Gi V. Bražėno rezoliucijos mintis buvo minima. Ar išsireikšimas "negardžiai" arba "nemaloniai kvepia", vietoje kad "dvokia", padaro sakinį nesuprantamą? Kiek laiko buvo skirta ir leista dalykams "ryškinti"? Prisipažinkime, jog viskas buvo "ryškinama" tik prabėgomis. Taigi turėtų būti aišku, jog komunistinės diktatūros Sovietų Sąjungoje rėmimas (technologija, mokykla etc.) nėra naudingas nei laisvajam pasauliui nei okupuotos Lietuvos bylai. Jeigu jau prieš šitokią "dententę" pasisako ir net iš jos juokiasi, patys didžiausieji minkštanūgariai, taip vadinami kai kurie liberalai, tai kodėl V. Bražėno išreikšta tiesa bei siūlomas būdas, įtaigojant, tokiai paramai nutraukti, staiga tampa kaulu gerklėje B. Railai? Ir jeigu mūsų autoriui iki šiolei nežinoma, jog pvz., JAV Kongresas yra įtaigojamas, tai jo įnašas rezistencinien veiklon, apie kurią jis kalba, negalėjo pasižymėti didesniais kreditais bei kovingumo dvasia.

Atrodo, kad B. Raila, užsidaręs savo darželyje, nelabai daug žino ar nusimano nei apie "birčinkus" nei apie Liberty Lobby ar American Security Council. O kur dar Conservative Caucus, The American Conservative Union, American Party, Young Americans For Freedom ir kt.? Ar ne "birčinkas" kongresmanas McDonald Vasario 16 minėjimo proga į lietuvių prabilo? Ar ne "birčinin-

kas" Dr. Grady Miamio lietuviams kalbėjo? Pravartu būtų ir B. Railai tokius pasikaitininkus — "įtaigotojus" — "birčinkus" išklausti, nes tūkstantinė amerikiečių klausytojų minia, kaip teko įsitikinti, tokiai kalbėtojų "fraziologijai" pritaria ir ovacijomis tai patvirtina. Taigi pučia nauji vėjai, o gal ir viesulai, kurie pasieks ir krūmuose pasislėpusius...

Tur būt atsirastų labai mažai tautiečių, kurie V. Bražėno politinė patirtimi abejotų, todėl galima drąsiai tvirtinti, jog ką V. Bražėnas jau pamiršo (jeigu iš vis jam tas yra įmanoma), tai B. Railai bus savotiškas "Amerikos atradimas".

Savo straipsnyje (3) B. Raila klausia: "Bet kodėl be stebuklo jau negalėčiau dalyvauti savo grupės atstovu Vliko seime ir progai pasitaikius dargi kokį sykį atsisėsti man simpatingo ir džentelmeniško, nors ir ne "liberalo", bet tikrai ir ne "idiotu", Vliko pirmininko dešinėje ar vicepirmininko kairėje? Argi tam neturėčiau jokio pagrindo ir moralinės legitimacijos?"

Man gi atrodo, jog sėdėti galima bet kur: dešinėje, kairėje ir ypatingai esant rezoliucijų beletristui su "moraline legitimacija", prašom, kad ir ant pirminko ar vicepirminko kelių... Svarbu, kad tas ir baigtųsi tik sėdėjimu.

V. Semeška,
Miami, Fla.

AMERIKIEČIŲ NUOMONĖ DĖL KUDIRKOS FILMO

Apie filmą "Defection of Simas Kudirka" mūsų spaudoje pasirodė straipsnių, kuriuose daryta kritiškų pastabų, priekaištauta, kad šis tas nepaminėta, neišryškinta, žodžiu, tas filmas ne toks, kokio mes tikėjome. Keista: tartum filmas būtų suktas mums, lietuviams!

Tad itin įdomu, kaip patys amerikiečiai kritikai vertina? Kokia jų nuomonė? Juk tasai filmas suktas amerikiečių, jų suvaizdintas ir amerikiečiams skirtas. Ką tik gavau Los Angeles TV Guide š. m. kovo 4-10 d. atspausdinto straipsnio kopiją. To straipsnio autorius — filmų kritikas John Roche. Ir štai kokia džiugi staigmena — už tą filmą jis siūlo CBS bendrovei skirti medalį!

K. Ž., Cleveland, Ohio

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED

- BRIDGEPORT MILL
- LATHE OPERATORS
- JIG BORE OPERATORS
- HARDINGE OPERATOR

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Medium-sized West Side Shop. Aircraft Prototype work. Full benefits. Top wages, overtime. Apply in person 9-5.

PARK MANUFACTURING
25851 TROWBRIDGE
INKSTER, MICH.
1 blk. S. of Michigan Ave.
off Beach Daly

Clevelande...

1978 METŲ VASARIO
16-TOSIOS ALTUI
AUKAVUSIŲ ASMENŲ

S A R A Š A S

Po \$100.00 — Julija Ku-
nevičius, dr. J. Sonta, dr.
V. Stankus.

\$75.00 — A. Pautienis.

Po \$50.00 — dr. J. Stan-
kaitis, Pr. Razgaitis, J. ir
V. Radžiai.

\$35.00 — dr. A. Martus.

Po \$30.00 — A. Balašai-
tienė, J. Krištolaitis, J. Ma-
čiulis, dr. A. V. Mauručiai,
J. Stravinskas, dr. J. Mečys.

Po 25.00 — A. Buknis, J.
Balčiūnas, A. Bielskus, A.
Garka, K. Gaizutis (iš Mil-
ler gatvės), kun. B. Iva-
nauskas, dr. E. Juodėnas,
A. Laikūnas, I. Plechavi-
čienė, S. Radževičius, J. M.
švarčiai, V. M. Valiai, dr.
P. Jucaitis.

\$21.00 — P. Tamulionis.

Po \$20.00 — M. G. Aukš-
tuoliai, A. Alkaitis, E. Gau-
sys, V. V. Gruzdžiai, Pr. T.
Gaizauskai, dr. A. Jasys,
Jiešmantienė, V. O. Jokū-
baičiai, V. Vinclova, A. Jo-
naitis, dr. S. Jankauskas,
K. J. Karalis, A. E. Lūžai,
dr. J. D. Maurukai, R. Min-
kūnas, A. Pr. Petraičiai, A.
Praškevičius, M. Rudaitie-
nė, I. Stankus, K. J. Snieč-
kai, A. Šilerienė, E. R. Šil-
galiai, B. Tarutis, A. Ta-
mulionis, D. Tamulionytė
V. T. Urbaičiai, J. Velykis,
M. Žitkus.

Po \$15.00 — J. Augusti-
navičius, R. Bridžius, S. V.
Gedgaudai, V. Dautas, V.
J. Janušiai, V. Junevičius,
B. E. Nainiai, Z. S. Obele-
niai, J. Pauža, A. Styra, K.
M. Tijūnėliai, P. O. Žilins-
kai, R. Zorska, Vl. Šniolis.

Po \$12.00 — J. Gudėnas,
A. G. Karsokai, A. R. Pet-
rauskai.

Po \$10.00 — A. E. Stepo-
navičiai, I. V. Sniečkai, V.
Ramonis, Z. Dautartas, A.
V. Šenbergai, J. Petkevi-
čienė, B. Natkevičiūtė, P.
Kudukis, A. Nevulis, V. Če-
pukaitis, O. K. Palubinskai,
J. J. Račylai, J. Naujokai-
tis, J. Kaklauskas, V. Ta-
raška, P. Vaiginis, V. Ta-
mulis, A. Gargasas, A. Ve-
degys, J. Zorskas, L. Bra-
zauskas, M. Smeltorius, A.
Puškoriūtė, S. Laniauskas,
S. H. Idzeliai, J. A. Kazėnai,
J. Žagarskas, J. Jasinevi-
čius, A. V. Giedraičiai, A.
Karklius, K. Mažonas, P.
Maželis, V. J. Stuggiai, J.
Skavičius, L. Nagevičius, V.

NIEKO SAU "PASITIKĖJIMAS TAUTA"

(2)

VILIUS BRAŽENAS

Savaime suprantama,
kad tuo atveju, jei būtų bu-
vusi svarstoma mūsų tauti-
nės, o ne išeivijos ar JAV
politikos kryptis, okupaci-
joje gyvenančios mūsų tau-

Geležiūnas, V. Šamataus-
kas, J. Rumbutis, A. Kava-
liūnas, V. E. Račkauskai,
B. R. Snarskiai, M. Blynas,
A. J. Kasiulaičiai, J. Kubi-
liūnas, J. O. Cijunskai, J.
Kalvaitis, J. Stempužis, H.
R. Tatarūnai, O. Mažeikie-
nė, D. Vaičiūnas, D. Čipkus,
B. Smetona, S. Jurgaitis, V.
Petukauskas, F. O'Bell, E.
Ilenda, A. Miliauskas, V.
Petrus, G. F. Žemaičiai, M.
Ignas, F. Klimaitis, G. Ba-
kūnas, V. V. Abraičiai, kun.
A. Goldikovskis, L. Dautas.

Po \$8.00 — J. Juodišius,
K. Širvinskas.

Po \$5.00 — A. Ambrozie-
nė, V. A. Bakūnai, A. Bu-
jokas, R. Brazaitienė, V.
Braziulis, V. Benokraitis, B.
Daivis, F. E. Eidimtai, St.
J. Ignatavičiai, P. Jakinevi-
čius, S. V. Kasiulaičiai, J.
Kaunas, A. M. Liutkai, V.
A. Miškiniai, P. Marcinkus,
V. Matulionis, V. Nagevi-
čienė, M. Neura, P. Puško-
rius, J. Sadauskas, V.
Smetona, J. Šiaučiūnas, J.
Rastenis, F. Radvilavičius,
M. Vinclova, J. Virbalis, V.
Andriušaitis, Br. F. Berno-
tai, J. Bružas, A. Balaišis,
A. Brazaitis, J. Citulis, J.
Dulieba, V. Gecevičius, J.
Krygeris, K. Kalvaitienė, P.
Karosienė, V. Matulionis,
H. Macijauskas, St. Mika-
lauskas, Vl. Maciejauskas,
G. J. Mekešai, F. Navickas,
Cat. Pajūnas, S. H. Stasai,
J. Saikus, J. Šlapelis, J. Tal-
lat-Kelpša, A. Raulinaitis,
L. Unguraitis, P. Vencius,
A. Žakys, A. Sadauskas.

\$4.00 — P. Šukys.

Po \$3.00 — J. Minkūnie-
nė ir E. St.

\$2.00 — M. Jarašūnas.

Po \$1.00 — W. Rice ir
anonimas.

Iš viso gauta aukų ALTO
vardu, laisvinimo reikalams
\$2837.00.

Clevelando ALTto sky-
riaus valdyba visiems auko-
tojams šiuo reiškia didelę
padėką.

Sąrašus sudarė
skyriaus išdininkas
K. Karalis

tos dalies "tautinis pajėgu-
mas, dvasinis stiprumas,
ryžtingumas..." būtų mi-
nėtina kaip viena iš pagrin-
dinių sąlygų nepriklausom-
ybei atstatyti. Kita sa-
vaime suprantama sąlyga
būtų fizinis tautos išliki-
mas. Negi gali kas per prie-
vartą priversti tautą būti
laisva, jei ji pamiltų vergi-
ją, ar atstatyti nepriklausom-
ą tautinę valstybę, jei
tauta išnaikinta ar jos liku-
čiai nebesurenkamai išblaš-
kyti? Negi tokius vaikėžiš-
kus dalykus mums dar rei-
kia įrodinėti spaudoje ir dėl
to žurnalistines kėdes lau-
žyti?!

Tai priveda prie labai
svarbaus Bronio Railos pa-
statyto klausimo: "Kas ta-
da, jei niksoninė-kissingeri-
nė ir gal carterinė JAV už-
sienio politika dar ilgai ne-
pasikeis?" Geras klausি-
mas: kas tada?.. Ko gali-
ma būtų tikėtis, jei tokia
politika pagaliau privestų
prie to, prie ko ji dabar aiš-
kiai veda — prie JAV su-
žlugdymo ir Sovietijos do-
minavimo? O gal net prie
visiško JAV sunaikinimo,
kai sovietinė karinė galia
vakariečių pagalba būtų pa-
kankamai išugdyta, kaip
kad nedviprasmiškai pa-
reiškė maršalas Grečko? Kas
tada? Kas nutiktų Rai-
los "kultūriniam lobiam" su-
krautiems šiltoje išeivi-
joje? Koks likimas ištiktų
mūsų pavergtą tautą, jei
Kremliaus gangsteriams
neberekėtų nešioti žmogiš-
kos kaukės "nadingiems
idiotams" ir jų suvedžio-
toms aukoms užliūliuoti? Hitlerinės okupacijos metu
vienas mūsų drašus laik-
raštis prakišo viešumon na-
cių pokarinės politikos lai-
mėtojiškus planus lietuvių
tautai: ji turėjo išnykti
"lyg vandens lašas ant
karšto akmens..." Nejaugi
Raila ir jo "bičiuliai", ste-
bėdami dabartines Krem-
liaus kacapinių nacių —
sovietinių komunistų pa-
stangas mūsų tautai sunai-
kinti, gali tikėtis ko nors
gero komunizmo eventua-
laus totalinio laimėjimo at-
veju? Ar kad ir mums
"draugiško" "sąjungininko"
(čia ne jį cituoju) ki-
niškojo komunizmo pasau-
linės pergalės atveju?.. Dar
pakeliui į tai, dėka de-
tentės, SALT, Helsinkio ak-
tų ir Belgardo farso, pa-
vergtoji tautos dalis ilgai-
niui pajautų visokeriopo
naikinimo smūgius. Bepiga
Railai, kuriam tenka gal tik
jo knygų kritikų bijotis,
atsilošus Kalifornijos pato-
gume "atkakliai išsilaikyti
okupacijų dešimtmečiais." Ta-
čiau tenai padėtis gero-
kai kitokia... Pasitikėjimas
sava tauta yra dorybė
ir neatskirama kovos už
jos laisvę dalis. Tačiau visa

kas žmogiška yra ribota.
Tad ir žmogiškos galios tu-
ri ribas, kas reiškia, kad į
šovinizmą išvirtęs besaikis
"pasitikėjimas" yra didžiai
pavojingas ir, deja, ne prie-
šui, bet mūsų tautai. Vargu
ar atsakinga mums, išei-
viam, neieškoti būdų su-
trumpinti priespaudą, suda-
ryti palankias sąlygas, ku-
riose dar išlikęs tautinis pa-
jėgumas "galiausiai lemtų"
laisvės bylą. Net ir Jungti-
nės Valstijos revoliucijos
metu buvo reikalingos už-
sienio pagalbos, ir susilau-
kė jos iš Prancūzijos. Lie-
tuviai vieni patys vargu
ar būtų sulaukę Lenino rau-
donąsias gaujas, jei tuo pat
metu už nepriklausomybę
nebūtų kovoję ir kiti mūsų
kaimynai. Pagaliau ir tai,
kur atsidūrė Lietuva II-jo
pasaulinio karo metu ir kur
ji yra šiandien, lėmė ne pa-
ti tauta, nežiūrint kiek kas
pasitikėjimo jai berodytų,
bet "užsienio dėdės". Tad
kitokie "dėdės" gali padė-
ti ir jos ateitį teigiamai nu-
lemti, sudaryti palankias
aplinkybes tautos gyvastin-
gumui ne tik prasiveržti pro
priespaudos gruodą, bet ir
būti nesutryptam, kad galė-
tų į laisvės medį išbujoti.

Laikas ir priespaudos
nuožmumas irgi yra vienas
iš lemiančių reiškinių. Ne-
abejotina, kad ano laiko są-
lygomis ir Kryžiuočių Or-
dino engiami prūsai nesto-
kojo dvasinės stiprybės.
(Nebent tik kad "Bastūno
Maišto", nevidonai, neskai-
tė?..). Kas iš jų šiandien
beliko? Todėl, nors ir pla-
nuodami ilgą kovą, turime
kiek imanome įtaigoti įvy-
kius, kad bandymo laikas ir
ten ir čia būtų sutrumpin-
tas.

Matomai nepasitikėdamas
savo argumentais prieš rei-
kalą sustabdyti Vakarų pa-
galbą Lietuvos okupantui
Raila gan smalsčiai bando
po sava vėliava surikiuoti
visą organizuotą patriotinę
visuomenę. Plačiai mosikuo-
damas paties prasimanyta
"nepasitikėjimo tautai"
barškalu, bando nuvilioti
skaitytojus nuo esminio
klausimo iškeltą VLIKo
Seime — ar lietuviai išeivi-
joje turėtų ar neturėtų
veikti (sovietams) "para-
mos sustabdymui įtaigoti".
Nors neaišku, kiek toli sie-
kia jam suteikti įgaliojimai
kalbėti už kitus, jis tvirtina,
kad "tokios formulės...
ligi šiol nesutiko priimti nei
mūsų socialistai, nei libera-
lai, nei frontininkai, nei vi-
sos kitos rezistencinės gru-
puotės." Po to, "tautinę iš-
eivijos srovę" gąsdindamas
savo paties padaryta "iš-
krypusios, nepatriotiškos ir
defetistinės tezės" baidyk-
le, bando su savo — ne-
stabdyk pagalbos Lietuvos
okupantui — teze palįsti

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Nebelikus pastovaus lei-
dinio kalbos reikalams, gerai
dar, kad pavieniai kalbos
mėgėjai prabyla spaudoje.
Bet eilinis kalbos vartoto-
jas dažnai pamiršta, jog
kalba yra gyvas, nuolat kin-
tas dalykas. O būtina su-
prasti kalbos istorijos tarp-
snius, bendrinės k. kilmę ir
jos išsilydymo eiga — tuo-
met aiškėja ir kalbos lanks-
tumo įvairovės. Klaidinga
yra kalbą laikyti jau už-
baigtu, gramatikos ir žody-
no rėmais galutinai apribo-
tu reiškiniu: pagal tokia
nuovoka imama surasti vi-
sai nereikalingų klaidų.

Laisvės 20-metis buvo
pertrumpas bendrinei kal-
bai sutvirtėti, kai kurie fak-
tai dar neatsisijoję. Tarmių
medžiaga, praktikos porei-
kiai ir mokslinės išvados te-
besivaržo — vyksta ilgas ir
daugialypis procesas.

Todėl taisytnos klaidos
yra įvairių laipsnių.

I. Griežčiausiai šluotinos
svetimybės, kurioms yra sa-
vi pakaitalai: svietas, švo-
geris, bočiai ir prabočiai,
desėtkas, bulka, seklyčia,
pletkas, koks tai, to pasė-
koj...

II. Atmestini savi netin-
kami dariniai ar netiksliai
vartojami žodžiai: žingei-
dus, prie progos, sąstatas
(vietoj sudėtis), dvasiniai
(prieveiksmis), įdomautis...

III. Atmestinos, nors kar-
tais ir pakęstinos seny-
bės, archaizmai: skaitlin-
gas, privatiškas, ašvienis,
dievopi, eitumėm, žinotum-
bei, esmi, ašenai...

IV. Atlaidžiai žiūrima į
kai kuriuos nevienodumus,
kurie dar nenusistovėję, bet
mūsų kalbai nėra svetimi ir
nekenksmingi (tarmybės,
senybės arba pamažu ir
vartosenos išslystanti me-
džiaga): unksmė ir ūksmė,
sauvaliauti ir savavaliauti,
pradalgė ir pradalgytis, toki
ir tokie, vandens ir vande-
nio, šešėly ir šešėlyje, eiti
ir eiti, grasinti ir grasyti...

Daug įvairumo dar yra
žodžių kirčiavime. Bet kurie
dalykai taisyklėm nustatyti
— privalu visiems laikytis.
Tas pat su rašyba: vos vie-
nas kitas atvejis dar svy-
ruoja, bet šiaip — tik ne-
mokša daro eilines klaidas.

po... tautiniu sijonu. Ma-
nau tos visos "grupuotės",
išskyrus jo kokių tai keistų
būdų čia kišamus liberalus,
puikiausiai gali patys pasi-
sakyti tuo klausimu ir pa-
sirinkti, kas jų vardu kal-
bėtų. Kaip galima teigti, ar
"grupuotės" sutiko ar "ne-
sutiko priimti" "formulės",
kai nežinia, ar ta formulė
kada nors buvo jiems kieno
nors siūloma ir ar siūlymas
jų buvo svarstomas. Ir žiū-
rėkite kas kalba apie "pre-
tenzijas" ir "arogantišku-
mą"!..

(Bus daugiau)

Mold Maker/
Machinist

Prestige custom injection molder has immediate
openings for experienced mold makers and
precision machinists.
Work on modern equipment. Excellent income
plus overtime, bonus and benefits. Call collect or
send resume to:

BILL DUGGER (615) 889-9466
KUSAN Manufacturing Co.
666 Massman Drive
Nashville, Tennessee 37210
An Equal Opportunity Employer M/F

PLASTICS, Practically A
Natural Resource
in Tennessee

KUSAN

MANUFACTURING CO
A DIVISION OF KUSAN, INC.

Sklandytojo A. Gyso atsiminimai (5)

Sklاندymo mokykloje

Vasaros metu būdavo sudaromos 3 tokios mokinių grupės. Mokyklos bendrabutis sutalpindavo apie 50–60 žmonių. Angare laikydavom apie 5–6 sumontuotus, ir apie 4–5 nesumontuotus sklandytuvus. Per vasaros sezoną vienas instruktorius perleisdavo apie 80 mokinių. Bendrai, Nidoje būdavo apmokoma gana daug sklandytojų, ir to pasėkoje pasitaikydavo gana daug sklandytuvų palaužimų.

Nuo rytinio šlaito, smarkesniai rytų vėjui pučiant, esame startavę ir rankiniu būdu, t. y. be amortizatoriaus.

Pamenu, sykį Nidoje buvo aviacijos šventė. Iš Kauno buvo atvykę prof. Z. Žemaitis, J. Pyragius ir kiti svečiai. Pūtė rytų vėjelis, ir Br. Oškinis panorą paskrieiti virš rytinės kopos. Startavome rankiniu būdu, t. y. keliems vyrukams sklandytuvą pastumiant rankomis pirmyn. Greitis buvo per mažas, ir Oškinis, darydamas posūkį, įskrido tiesiai į kopą, smarkiai susitrenkdamas galvą. Pamenu, su juo mes tada darėme bandymus, norėdami patirti, ar jis tebeturi gerą atmintį: mes jam duodavome matematinius uždavinius, o Oškinis turėdavo juos išspręsti.

Dar porą kartų teko rankiniu būdu startuoti man pačiam 1938 metais (apie tai papasakosiu skyrelyje "Rekordinis skridimas").

Nepasisekimų pasitaikydavo ir man. Kartą Nidos sklandymo mokyklą aplankė didelis būrys kareivių. Pūtė lengvas rytų vėjelis. Nutarėme karies parodytį, kaip atrodo sklandymas rytų šlaite. Rizikavau. Skrendu išilgai didžiosios kopos pirmyn ir atgal, iš viso gal 4 sykius, o iš apačios kareivėliai man mojuoja. Darydamas paskutinį posūkį nusprendžiau, kad jau bus gana, nes esu per daug žemai. Matomai pasukau per daug ir jau norėjau sukti nuo šlaito tolyn, bet pamačiau, kad bus blogai, nes nebeveikė vairai: per mažas greitis. Duodu

Neringos miškuose prisirinkdavome daug grybų... A. Gysas ir A. Paknys 1938 m.

pilnus skersvairius ir posūkio vairą — sklandytuvą neklauso! Taip ir nutrenkė mane į kopą. Sklandytuvą tiesiai nosim atsimušė į kopą ir apsvirtė. Laimingu būdu nei man, nei sklandytuvui nieko neatsitiko. Pasiiluosavęs iš diržų, įropojau į kopos viršūnę ir susirinkusiems kareivėliams paaiškinau, kad aš jiems parodžiau, kaip nereikia skraidyti ir kaip nereikia tūpti. Jie mano žodžiams patikėjo.

Mūsų specialus pomėgis Nidoje buvo grybavimas. O tu grybu būdavo tiek daug, kad mūsų geroji virėja išvirdavo didžiausius puodus, patiekdavo puikiausius pietus, ir dar užtekdavo žiemai pasiimti į namus.

Kas yra buvęs Nidos sklandymo mokykloje, tas prisimins, kiek ten buvo įsi-gyvenę įvairiausių tradicijų. Pamenu, mes vakarais dainuodavome tradicine virtusią, nežinau kurio autoriaus sukurtą dainą "Anbo, tu stebuklingas plieno paukštis".

(Šios dainos tris pirmuosius posmus iš atminties atkūrė Chicagoje gyvenanti buv. lakūnė A. Liorentaitė. Jos tvirtinimu, ši daina buvusi sukurta gen. inž. A. Gustaičio garbei. Kai sykį Kauno aerodrome A. Paknys, J. Steikūnas, A. Kraucevičius ir V. Butkevičius gražia sutartine ją padainavę, A. Gustaičio akys buvusios pilnos ašarų. Prisiminęs šią dainą, susijaudino ir pats A. Gysas. Šiuos tris dainos posmus čia paduoda-

me ištisai, tepasilieka jie užfiksuoti ateičiai. E. J.).

*Žaliuos laukuos žavingos
Fredos
Lėktuvų muzika girdėt,
Ji širdį uždega troškimais,
Pagimdo ilgesį jinai plačios
erdvės.*

Refrenas:

*Anbo, tu stebuklingas
plieno paukštis,
Anbo, tu kaip mintis
skraidai toli.
Anbo, tu mano drauge
mirties kilpų,
Išgąsčiu švelniu tu širdį
kuteni vogčia.*

*Skrendu, kaip saulė, kaip
svajonė,
Su numylėtu anbučiu,
Man maišos saulė, žemė,
žvaigždės,
Ir be kelių, ir be takų
skrendu, lekiu.*

Refrenas:

*Anbo, tu stebuklingas
plieno paukštis, ir t.t.*

*O kai ateis gili senatvė,
Anbuką savo apleisiu,
Sakau, Anbuke mano mielas
Aš jauną sūnų siųsiu tau,
teskraidai jis.*

Rrefrenas:

*Anbo, tu stebuklingas
plieno paukštis, ir t.t.*

Šios dainos melodijai buvo panaudotas tais laikais labai mėgiamas šlageris "Širdie, dėkui, kad moki taip mylėti".

Šiandien reikia pabrėžti, kad mūsų jaunimo entuziazmas buvo vienintelė jėga, kuri išvystė ir palaikė sklandymo sportą. Jei jaunimui būtų trūkę entuziazmo ir idealizmo, nieko nebūtų buvę.

Nidoje veik kasmet būdavo pagerinami Lietuvos sklandymo rekordai. Jau 1934. VI. 26 Heidrikis su sklandytuvu "Sakalas" virš rytinės kopos išsilaikė 5 val. ir 14 min. Tų pačių metų VIII. 23 J. Pyragius su paprastu mokomuoju sklandytuvu T-1 atsiekė 7 val. ir 2 min., o lygiai už savaitės (VII. 30) jis savo paties rekordą su sklandytuvu "Sakalas" pagerino iki 12 val. ir 35 min.

1936 m. gegužės 16–17 d., J. Pyragius vėl su tuo pačiu sklandytuvu "Sakalas" ant rytinio šlaito ore išsilaikė net 22 val. ir 36 min.

■ Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

JAUNIMO DAINŲ IR ŠOKIŲ VAKARO BELAUKIANT

Ar kas nors turi tiek kantrybės ir jėgų, kaip muz. Stasys Šližys? Žinoma nuo jo neatsilieka ir "Šilainės" tautinių šokių vadovė Galina Gobienė. Vienas naujus choras organizuoja, o antroji vis naujas grupes šokti mokina.

Muz. Stasys Šližys suorganizuoja chorą ir jį iškelia iki viršūnių, žiūrėk, dėl vienos ar kitos priežasties choristai išsilaksto ir choro vedėjas lieka vienas. Kiek chorų muzikas Stasys Šližys yra suorganizavęs čia neminėsiu. Kalbėsiu apie paskutinįjį mergaičių chorą, kurį Stasys Šližys turi suorganizavęs.

Šių mergaičių choro pavasarinis dainų vakaras įvyks balandžio 15 d., šeštadienį, kultūros centre. Šiame dainų vakare dalyvaus ir Windsoro tautinių šokių grupė.

Visos dainos ir šokiai su daina bus palydėtos instrumentalistų vieneto. Mergaičių choras pasirodys su pilnu repertuaru, kuriame bus liaudies ir mūsų kompozitorių kūriniai, o taip pat ištraukų iš operų ir pramoginės muzikos dainų. Šokėjos atliks tris tautinius šokius, iš kurių du bus palydėti choro dainų ir muzikos. Po programos bus šokiai ir vaišės. Gros A. Petrausko orkestras "Atžalynas".

Vakaro reikalus tvarko tėvų komitetas, kuriam vadovauja Danguolė Jurgutienė. Stalus iš anksto galima užsisakyti pas tėvų komiteto parengimų vadovą Mykolą Abarių telefonu — 365-7502.

Komitetas prašo visus lietuvius iš anksto užsisakyti stalus ir atvykti pasiklausti jaunų dainininkių, kurios yra ruošiamos ir V-jai Dainų šventei ir atstovaus Detroitą.

SPORTO SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Šiaurės Amerikos Lietuvos fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos atstovų suvažiavimas aptarti artėjančias Pasaulio lietuvių sporto žaidynes, yra šaukiamas balandžio 1–2 d. Detroito,

Už 25 valandų išsilaikymą ore LAK buvo paskyręs 1000 litų premiją. Skyrė netikėdamas, kad kam ji atiteks, nes sklandymo komiteto pirmininkas J. Pyragius iš savo patirties žinojo, kaip sunku, ir kokia yra maža galimybė tiek laiko išsilaikyti ore. Bet, kaip vėliau papasakosiu, 1938 metais ši premija atiteko man. (Bus daugiau)

Kultūros Centre suvažiavimas. Detroito sporto klubo "Kovas" vadovybė bus suvažiavimo globėjais.

DLOC SUSIRINKIMAS

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro metinis susirinkimas įvyks balandžio 8 d., šeštadienį, šv. Antano parapijos kavinėje 1:30 val.

Susirinkime bus padaryti valdybos ir revizijos komisijos pranešimai ir apsvaistyti šių metų veikla. Taip pat bus išrinkti ir nauji valdybos organai: valdyba ir revizijos komisija.

Organizacijų centro valdyba prašo visus paskirtus organizacijų atstovus susirinkime dalyvauti.

KAZIUKO MUGĖ

Detroito skautų ir skautėlių kovo 12 d. surengta Kultūros centre Kaziuko mugė praėjo dideliu pasisekimu. Į ją atsilankė šimtai žmonių. Skautai ir skautės jai buvo gerai pasirengę ir atsilankančius sutiko savo stalus apkrovę įvairiais išdirbiniais. Turtingas buvo ir dovanų stalas, kuris greit ištuštėjo. Svetainės savo turtingais gaminiais pavalgydino ir trokštančius pagirdė. Nors Kultūros centro mašinoms pastatyti aikštė ir didelė, bet ši kartą ir jos neužteko ir kai kurie turėjo automobilius pasistatyti privačiose vietose. Šiais metais skautams vadovauja: Baltijos tuntui Jonas Asminas ir Gabijos tuntui Dalia Gilvydienė.

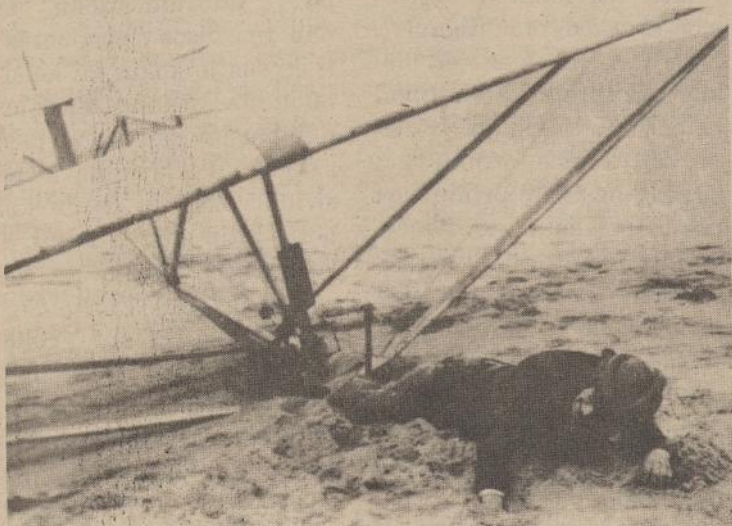
MIRĖ

Kovo 9 d. Southwest liginėje atsiskyrė su šiuo pasauliu Kazimieras Juška, sulaukęs 68 metų.

Kazimieras Juška buvo gimęs 1910 m. kovo 5 d. Krekenavos valsčiuje, Panevėžio apskr. Amerikoje gyvendamas ilgai sirgo ir mažai kur rodėsi. Palaidotas po atlaikytų pamaldų šv. Antano bažnyčioje kovo 13 d. švento Kryžiaus kapinėse. Liko žmona ir kiti giminės. Pusryčiai laidotuvių dalyviams buvo duodami šv. Antano parapijos kavinėje.

ATITAISYMAS

Dirvos Nr. 11 "Lietuviškas židinys Detroito", lauzant iškrito eilutė ir todėl gavosi, kad šv. Kazimiero bažnyčios bokštas buvo uždėtas ant šv. Onos bažnyčios Vilniuje. Turėjo būti ketvirtame stulpelyje, 13-toje eilutėje: "Užpakalyje barokinio stiliaus gražuolė šv. Onos bažnyčia Vilniuje. Žemėlapyje kairėje Lietuvos patrono šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje, kurios bokštas vaizduoja D.L.K. karūną, Lietuvos suverenumo simbolį".

Nepasisekęs mokinių nusileidimas...

Chicagos Lietuviu Operos spektakliams artėjant

A. JUODVALKIS

Visiems laikas bėga nesustabdomą srove, o dar greičiau, turint terminuotą darbą. Rudenėjant, Chicagos lietuvių operos kolektyvas, apsisprendė lietuvių visuomenei parodyti, dar niekad lietuviškai nestatytą, žymiojo italų kompozitoriaus Giuseppe VERDI operą NABUCCO. Pavadinimas sutrumpintas iš istorinio asmens NABUCODONOSOR, gyvenusio 605-562 m. pr. Kristų. Jis buvo Babilonijos valdovas, nukariavo Egiptą ir kitas valstybes, o sugriovęs Jeruzalę, žydus išvarė į vergiją. Artėjant Nabucco operos spektakliams, pravartu susipažinti su jos turiniu.

Ivadas. Vergų ir valdovų santykiai yra susipynę. Jeruzalės karaliaus vaikaitis **Ismaele**, asirų-babiloniečių belaisvis, yra įsimylėjęs Nabucco dukterį **FENENĄ**. Nabucco įdukrintai **ABIGAILĖJ** taip pat patinka **ISMAELE** ir dėl jo varžydamos dega kerštu. Iš libreto negalima suvokti, kaip Ismaele sugrižta į Jeruzalę, o Fenena tampa žydu belaisve.

Pirmajame veiksmė, scena prieš Jeruzalės šventyklą. Nabucco vedami babiloniečiai beldžiasi į Jeruzalės vartus, o gyventojai — žydai meldžiasi, prašydami Viešpaties pagalbos. Maldauja sunaikinti babiloniečių galybę, o savo tautai išsaugoti laisvę. Vyriausias kunigas Zaccarija drąsina savo tautą ir prašo pasitikėti Dievu.

Žydų karo vadas Ismaele myli Fenoną ir laiko, kaip įkaitą, prieš Nabucco veiksmus. Jeruzalei kritus, visi patenka nelaisvę, nors Abigailė siūlėsi juos išgelbėti, jai Ismaele ją pamils. Jam atsisakius, visi išvaromi į vergiją, o Jeruzalė sugriauinama.

Antras veiksmas. I scena — Babilonijos rūmų salė. Nabucco vėl kariauja, o savo vietoje paliko dukrą Fenoną. Abigailė, turinti dokumentus, įrodančius jos vergės kilmę, kad ji nėra Nabucco duktė, nutaria sunaikinti Fenoną, patį Nabucco ir valdyti Babiloniją. Vyr. kunigas praneša, kad Nabucco žuvo kovoje, ragina nuversti Fenoną ir pačiai užimti sostą. Asiriečiai pradeda ją garbinti, kaip savo valdovę.

Antra scena — veiksmas vyksta kitoje salėje. Žydų nelaisvėje Zaccarijas vadovauja maldoms, o Izmaelis yra susikirtęs su kunigais dėl Fenenos, bet santykiai išsilygina, kai ji priima judaizmą. Pasiiekia žinios, kad Nabucco yra žu-

vęs, Abigailė pasiskelbė valdove, o Fenoną ruošiasi nužudyti. Atvyksta Abigailė ir nori iš Fenenos atimti valdovės karūną, bet tuo metu pasirodo Nabucco ir užsideda valdovo karūną. Apie jo mirtį buvo paleistas tik gandas. Nabucco išprotėja ir pasiskelbia dievu. Jis verčia visus garbinti ir jam nusilenkti, bet žydai meldžia Dievą, kad šis nubautų piktąž odžiautoją. Malda išklausoma, perkūnas nutrenkia karūną, kurią pasigriebia Abigailė ir šaukia, kad Babilonijos garbė dar nepražuvo.

Trečia scena — sosto kambarys. Abigailė tampa regente ir tariasi su vyr. kunigu, kaip sunaikinti žydus ir Fenoną. Abdallo vedamas, ateina pamišęs Nabucco. Vergė jaučiasi valdove ir prikalbina Nabuccą pasirašyti mirties sprendimą Ismaeliui ir Fenenai, nes ji garbina netikrą dievą. Staiga Nabucco atgauna protą ir nustemba sosto pamatę Abigailę, suvokia tikrą padėtį, o pasirašytą savo dukrai mirties sprendimą sunaikina. Abigailė suplėšo, jos gimimą įrodantį dokumentą, trimčiai skelbia mirtį žydams, o karalius Nabucco uždaro mas į kalėjimą.

Trečias veiksmas. I cena — Eufrato upės pakrantė.

Žydai, esantieji Babilonijos nelaisvėje, susirinkę prie Eufrato upės, prisimena gimtąjį kraštą, trokšta jam laisvės ir dainuoja ilgėsingą raudą — Va, pensiero (lietuviškai). Zaccarijas pranašauja Babilonijos žlugimą ir visi tiki artėjančią laisvės dieną.

Antra scena — kalėjimo celė.

Nabucco mato vedamą dukrą Fenoną į egzekucijos vietą ir meldžia dievus išgelbėti nuo mirties. atvyksta ištikimasis vadas Abdallo ir jį išleidžia iš kalėjimo.

Trečia scena — egzekucijos vieta.

Žydai ir Fenena pasiruošę mirčiai, bet atvyksta Nabucco ir sustabdo egzekucijas. Antgamtinių jėgų veikiamą, sudūžta Babilonijos dievaičio statula. Karalius Nabucco pereina į Jehovos tikėjimą. Visi džiūgauja. Abigailė, pačmusi nuodų, atvyksta į šią vietą ir miršta, prašydama atleidimo. Nabucco paleidžia belaisvius ir įsako atstatyti Jeruzalę. Visi džiaugiasi.

Visas šios operos turinys persunktas tėvynės meile ir laisvės troškimu. Lietuviams labai artimas mūsų siekiams ir kovai už Lietuvos laisvę.

VERDI NABUCCO

**BALANDŽIO: 1 D. 8 VAL. VAK.
2 D. 3 VAL. POPIET
8 D. 8 VAL. VAK.**

**MARIJOS MOKYKLOJE
6700 S. CALIFORNIA
CHICAGO, ILLINOIS**

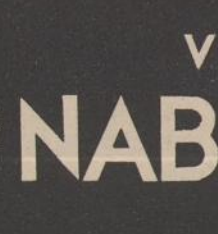
**BILIJETAI: VAZNELIU. PREKYBOJE
GIFTS INTERNATIONAL
2501 W. 71 ST.
CHICAGO, ILL. 60629**

VISI PRAŠOMI ATsilANKYTI!

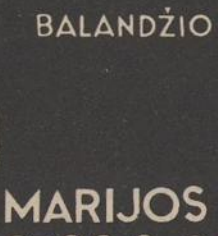
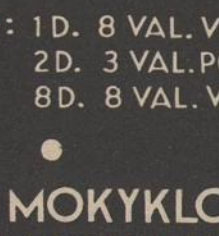

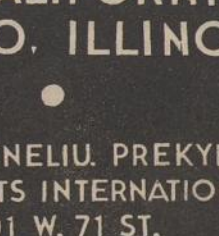

Kompozitorius Verdi sukūrė puikių scenų solistams ir chorui. Reta opera turi tokių puikių solo, duetų ir choro partijų. Operos vadovai deda visas pastangas, kad šis veiksmas būtų geriausiai pastatytas ir išpildytas. Repetacijos visą žiemą vyko 2 kart savaitėje Jaunimo Centro patalpose, o nuo kovo pradžios persikėlė į pastatymo vietą — Marijos gimnazijos auditoriją. Jau yra atvykę iš New Yorko režisierius David Hicks ir repetacijos daromos kiekvieną dieną. Dekoracijos ir kostiumai yra nuomojami, nes pigiau kainuoja ir nereikia laikyti arba išmesti.

Operos vadovas ir dirigentas yra jaunas muzikas Alvydas Vasaitis. Vadovybėje yra ir daugiau jaunų veidų: chormeisterė Emili-

ja Sakadolskienė ir akompaniatorius — Arūnas Kaminskas. Iš senųjų muzikų yra likęs chormeisteris Alfonsas Gečas.

Solistų sąstatas yra labai stiprus, daugiausia veteranai, dainuoja kasmetiniuose pastatymuose. Ypač pažymėtinas operos choras, kuriam tenka didelis vaidmuo.

Dalyvauja šie solistai: Dana Stankaitytė, Margarieta Momkienė, Katerina Kogutaitė, Algirdas Brazis, Stefan Wicik, (III spektaklyje) Rimas Strimaitis, Jonas Vaznelis, Bernardas Prapuolenis, Julius Savrimas ir operos choras.

Kaip jau buvo skelbta, operos spektakliai įvyks balandžio 1, 2 ir 8 d.d. Bilietai gaunami Vazneliu dovanų krautuvėje — GIFTS INTERNATIONAL. Bilietų likę mažai, o kai kuriems

spektakliams jau nėra. Šias eilutes spausdinant, padėtis bus pasikeitusi ir, reikia manyti, bilietai į visus spektaklius bus išparduoti.

Chicagos Lietuvių opera atlieka didelį kultūrinį darbą, įtraukdama jaunuosius ir vyresnius muzikus, solistus ir choristus. Šis darbas sutiktas su didelėmis išlaidomis, kurioms sumažinti atsiranda didokas skaičius rėmėjų, paaugujančių mažesnes ar didesnes sumas ir įgalinčių operų statymą tęsti.

Vadovybės ir choristų darbas sunku įvertinti, tad lietuviškoji visuomenė turėtų ypatingą dėmesį skirti operų pastatymams ir užpildyti visas vietas, bent tuo parodydami dėkingumą.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA nuo \$741.00
IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

VIENOS SAVAITĖS:

balandžio 25	gegužės 7
balandžio 29	gegužės 9
gegužės 4	rugsėjo 17
rugsėjo 22	

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

MASKVA, VILNIUS, LENINGRADAS, BRIUSELIS
 gegužės 28 liepos 16
 birželio 11 rugpiūčio 6
 liepos 2 rugsėjo 3
 gruodžio 22

Visos grupės skris su nuolatiniais lėktuvu skridimais — NE CHARTERS, aplankys Kauną ir Tarkus, bus lydimos vadovų.

Prie grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

Dėl GRUPINIŲ KAINŲ, galiojančių išvykimo laiku, kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
 South Boston, Mass. 02127
 Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED

Factory Help

FABRICATION FOREMAN

ASSEMBLY FOREMAN

ASSEMBLERS

PUNCH PRESS OPERATORS

DIE SETTERS

APPLICATIONS ACCEPTED

BETWEEN 8-10AM • MON. THRU FRI.

PERFECLITE, INC.

1457 EAST 40TH STREET, CLEVELAND, OHIO 44103

(13-19)

Wanted at once 1st class skilled

PLANER HANDS

CAPABLE OF READING PRINTS, MAKE SET UPS AND WORK WITH PRECISION TOOLS.

DETROIT BROACH & MACHINE

950 Rochester Road

Rochester, Mich. 48063

Apply between 1 p.m. & 3 p.m.

Monday thru Friday

M/F An Equal Opportunity Employer

(13-14)

MAŠINISTAI

TIKTAI SU PATIRTIMI

Jeigu jūs turite patirties sekančiose srityse, mes norėtume pasikalbėti su jumis dėl galimybės pereiti į Warner & Swasey:

- HORIZONTAL JIG MILL (DE Vlieg)
- EXTERNAL GRINDER
- SURFACE GRINDER
- VERTICAL MILL

Šalia išskirtino darbo užtikrinimo ir labai gero valandinio atlyginimo, jūs rasite galimybių kurios mums atrodo specialios, kaip puikią iniciatyvos sistemą, darbo pasirinkimo programą, galimybę pereiti į mėnesinio atlyginimo poziciją, labai švari įmonė, bendroves apmokami priedai, saugus automobilių pastatymas ir šimtaprocentinis grąžinimas tolimesnių studijų išlaidų. Dėl papildomų detalių skambinkite (216) 368-5622. Jūsų patogumui galima susitarti susitikimui vakarais ar šeštadienį. Mes norėtume išgirsti jūsų pasisakymą.

An Equal Opportunity Employer M/F

WARNER & SWASEY
TURNING MACHINE DIV.

5701 Carnegie Avenue
 Cleveland, Ohio

LIETUVIŲ TAUTINIAI RŪBAI TELEVIZIJOJE

Clevelando miesto valdybos Community Relations Board, kuri rūpinasi etninių grupių reikalais, suruošė tautybių langų dekoracijas Terminal Tower apatinio aukšto vakarinėje pusėje.

Šiuos langus, kuriuose yra išdėstyti kultūriniai eksponatai, bus galima pamatyti nuo dabar iki gegužės 20 d.

Vienas šių langų priklausos lietuviams. Langai buvo rodomi TV 3 kanalo žinių programoje, kovo 23 d. ir toliau bus reklamuojami pirmadienį, balandžio 3 d., 12 val. p. p. TV 8 kanale. Šioje programoje bus keturių tautų drabužių demonstravimas, tarp kurių bus ir lietuvių tautiniai drabužiai. (do)

HOUSE FOR SALE

6 rooms colonial, large lot, double garage, middle 30,000. Open Sunday 2-5, 19703 Mohican Ave. Phone: 531-2598; 481-0286.

Norintieji pirkti ar parduoti Lithuanian Village akcijas, prašomi kreiptis į A. Natkevičių tel. 486-5492. (10-17)

ISNUOMOJAMI BUTAI

4 kambarių ir vonia — \$75 mėn. apačioje ir \$60 viršuje. East 76 St. prie St. Clair. Skambinti telef. 943-3603 po 6 v. v. (12-13)

BOSTON**KNYGOS PRISTATYMAS**

Šeštadienį, kovo 18 d. Tautinės sąjungos namuose įvykusiame Subatvakary buvo pristatyta nauja poeto Stasio Santvaro šeštoji lyrikos knyga "Dainos ir Sapnai". Knygą išleista Lietuvių Enciklopedijos leidyklos, apima erotinius eilėrašius poeto parašytus 1947—1967 m. laikotarpy. Viršelį knygai piešė bostoniškis dail. J. Špakevičius.

Apie St. Santvarą ir naują knygą įdomiai kalbėjo rašyt. Ant. Gustaitis.

Pats poetas paskaitė savo eilėraščių pluoštą, kurie knygoje dar nėra tilpę, ypač įdomius savo ketureilius.

GRAŽUS BALIUS

Kiekvienais metais Tarpautinis Institutas Bostone ruošia savo pavasarinį balių. Toks balius šiais metais įvyko kovo 18 d. Boston Plaza viešbutyje.

Baliuje kviečiamos dalyvauti tautybės ir Bostone esą konsulai, kurie priima tautybių parądą. Moterys dėvi tautinius rūbus ir paruošia savo tautybių vaišių stalus.

Lietuvių stalą, turėjusį didelį pasisekimą, tvarkė moterų klubo narės ir skautės — židinetės. Bostono lietuvių moterų klubo pirmininkė p. Moriarti buvo baliaus vyriausia šeimininkė.

andré duval

šios dienos grožio salionas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo & HAIRCUTTING \$3.45
Styleset \$3.45 from only not \$7.50

BLOWER CUT & STYLING, only \$7.95

Marie Ames
SOFT VELVET
Perm
\$12.95
 not \$17.50

not \$15
Frosting \$17.50
 not \$30 cup or cap

Sale of Beauty \$9.95
 Special — the famous Nutra Perm complete with cut.

UnPerm \$16.99 Incl. cut
 The great new wave that's pre-programed for beautiful results every time \$30.00 at most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
The marvelous No Set Perms, from only \$10.95
 by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pin curls, ever again! Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Niekas nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Yra kųklus 30 c. papildomas mokestis visai sumai.

Penktadienį ir šeštadienį 50 centų daugiau.

EAST
 • 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
 • Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
 • Severance Center, 382-2600, 382-2569
 • Shoregate, 944-6700,
 • Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.

WEST
 • Opposite Southland, 845-3400
 • Opposite Westgate, 333-6646
 • Parmatown, 884-6300
 • Sheffield Center Lorain 233-7211 233-8020
 Elyria 324-5742

15 DIENŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ

IŠ CLEVELANDO
1978 M. LIEPOS 17-31 D.
\$1199.00 plus taksai.

Iskaitant kelionę ten ir atgal lėktuvu, 3 naktys LENINGRADE, 5 naktys VILNIUJE, 4 naktys RYGOJE, 1 naktis KOPENHAGOJE. Pirmos klasės viešbučiai, pusryčiai, pietūs ir vakarienės Sovietų Sąjungoje, plius kiti dalykai (laukiama patvirtinimo).

DĖL REZERVACIJŲ KREIPTIS Į
YVONNE MOIR

EUROPA TRAVEL SERVICE

911 East 185th St.

Cleveland, Ohio 44119

Telef. (216) 692-1700

Rezervacijoms paskutinis laikas
 1978 m. gegužės 15 d.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
 Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
 Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PAREIŠKIMAI MOKESČIAMS SUMAŽINTI

Cuyahogos apskrities kontrolierius Vincentas C. Campanella pradėjo siuntinėti pareiškimų formas tiems nekilnojamo turto mokesčių mokėtojams, kurie praėjusiais metais buvo įteikę pareiškimus sumažinti mokesčių pagal "Homestead Exemption" įstatymą. Praėjusiais metais 46,000 pensininkų prašė sumažinti namų mokesčius. Vidurkis apie \$200 buvo sumažinta už kiekvieną namą. Infliacijos laikotarpyje toks mokesčių sumažinimas neabejotinai buvo didelė pagalba pensininkams.

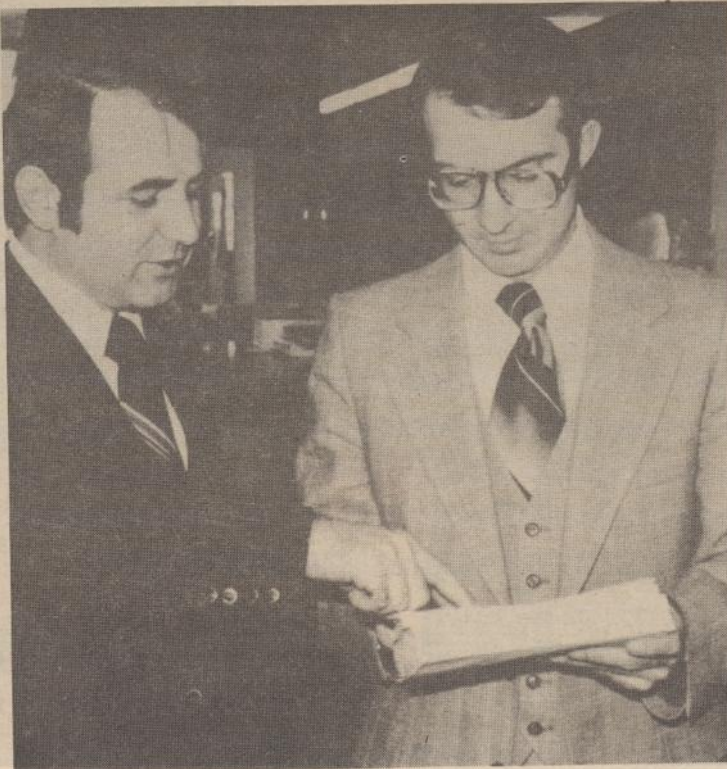
Kontrolierius Vincentas Campanella ragina visus namų savininkus, kurie kvalifikuojasi pagal "Homestead Exemption" programą, paduoti pareiškimus. Namų mokesčiams sumažinti yra šios pagrindinės sąlygos:

1. Asmuo privalo būti namo savininkas ir jame pats gyventi 1978 sausio 1 d.
 2. Namų savininkas turi būti 65 metų arba iki 1978 pabaigos sulauks 65 metus.
 3. Bet kokio amžiaus namų savininkas gali gauti gauti mokesčių sumažinimą, jeigu turi pažymėjimą, kad dėl ligos ar sužeidimo yra visiškai nedarbingas.
 4. Pareiškimo davėjo metinės pajamos turi neviršyti \$10,000.
- Apskrities kontrolierius Campanella pakartotinai ragina pareiškimus mokesčiams sumažinti įteikti jo įstaigai iki birželio 5. Tikslesnį informaciją prašom teirautis jo įstaigoje telef. 623-7050.

• **Clevelando miesto meras Kucinich** praeitą savaitę atleisdamas iš pareigų miesto policijos vadą Hongistą, susilaukė smarkios opozicijos ir kalbama, kad tas pakenks jo politinei karjerai.

Vos prieš trejetą mėnesių jis atsikvietė Hongistą iš San Francisco, pristatydamas visuomenei kaip tinkamiausią žmogų visoje Amerikoje užimti šią vietą. Deja, Hongistas pasirodė esąs tvirto charakterio ir susikirto su metu ir jo patarėjais dėl kišimosi į policijos departameną. Pasėkoje buvo atleistas iš pareigų.

• **Kun. G. Kijauskas**, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonas, Velykų švenčių proga Dirvai ir jos bendradarbiams atsiuntė sveikinimą su lin-

Cuyahoga apskrities kontrolierius Vincentas C. Campanella (dešinėje) ir nekilnojamo turto mokesčių departamento administratorius Eugenijus Magocky peržiūri pensininko pareiškimą sumažinti mokesčių.

kėjimu ištvermės ir kūrybingų valandų spaudos darbe, pažymint, kad "Velykų rytas teprimena mums visiems, kad verta kovoti už Tiesą ir Gėrį. Kristaus Prisikėlimas visų mūsų pastangas įprasmina. Su ta pačia viltimi rūpinamės ir pavergtos Tėvynės šviesia ateitimi".

• **Akademinių skautų sąjūdžio** ideologija ir tikslai bus aiškinami ASS sueigoje kovo 31 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių na-

mų apatinėje salėje.

Studijuojantieji skautai ir skautės, ASS kandidatai ir būsimieji kandidatai (abiturientai) kviečiami atvykti į šią Akademikų skaučių draugovės ir korp. Vytis įvadinę sueigą.

• **Grotto Circus** atvyksta į Clevelandą ir balandžio 28-30 d. duos spektaklį, daliai pelno skiriant luošų vaikų fondui ir Cuyahoga Cancer Unit. Bilietai jau gaunami tel. 471-4947.

GRANDINĖLĖS KONCERTO BELAUKIANT

Grandinėlės šventinio vakaro programos muzika bus atlikta J. Pažemio 8-nių muzikantų kapelos. Šventinis vakaras įvyksta balandžio 8 d., 6:30 val. vakaro, Slovėnų auditorijoje, 6417 St. Clair Ave. Oficialus atidarymas ir puikios vaišės — 7:45 v. v. Prieš tai bus rodomas filmas — Grandinėlė prie Ramiojo vandenyno. 8:15, dalyvaujant visiems grupės šokėjams, muzikantams — šventinio vakaro programa, perpinta 1953 metų šokėjų pristatymu, grupės vadovo premijos įteikimu ir kitais netikėtumais. Po tradicinio suktinio — baliniai šokiai ir žaidimai iki 1 val. ryto. Vakaro metu bus vykdoma "šampano" loterija.

Grandinėlės šventinio vakaro informacija: L. Sagys, 1620 Curry Dr., Lyndhurst, Ohio 44124, tel.: 442-8674, K. Marcinkevičius 371-4635.

• **A. Vaivadienė**, praleidusi tris savaites pas dukrą ir žentą Malinauskus San Franciscce, grįžo į Clevelandą.

• **Peoples and Cultures** rengia išvyką balandžio 2 d. į graikų koloniją. Išvyksta autobusu iš Public Square 12:30 val. Dėl rezervacijų skambinti 621-0109.

AUKOS RELIGINEI ŠALPAI

Persekiojamai bažnyčiai Lietuvoje paremti per Clevelando Religinės Šalpos Komitetą aukų atsiuntė šie asmenys:

\$50.00 — A. Alkaitis.

\$40.00 — Vl. Šniolis.

Po \$30.00 — A. Buknis, dr. V. V. Gruzdziai, dr. J. Mačiulis, J. Tamašauskas (Worcester, Mass.).

Po \$25.00 — dr. A. Baltrukėnas, A. Eidukaitis, A. Garka, B. Gražulis, dr. N. ir G. Juškėnai.

\$21.00 — P. Tamulionis.

Po \$20.00 — O. Matusevičius, O. V. Rociūnai, M. Žitkus, M. V. Valiai, P. O. Skardžiai, J. Krištolaitis, A. Karklius.

Po \$15.00 — A. Balašaitienė, dr. H. Brazaitis, A. Styra, A. Pautienis, dr. V. Stankus, P. O. Žilinskai.

Po \$12.00 — E. S. Alšėnai, dr. J. ir I. Stankaičiai, A. Puškoriūtė.

Po \$10.00 — A. D. Kasulaičiai, J. Velykis, J. Stravinskas, Z. S. Obelenis, J. Naujokaitis, O. Geležienė, J. M. Švarcai, M. Smelstorių, V. Augulytė, I. A. Sušinskai, P. J. Kloriai, O. Mažeikienė, K. Vaičieliūnienė, P. Kudukis, D. J. Staniškiai, O. J. Kalvaičiai, A. Ambrozienė, M. J. Baškiai (Worcester, Mass.), dr. P. Stungys, J. Budrienė, A. R. Dauper, N. V. Andrušaičiai, V. Šamatauskas, S. L. Keženiai, Pr. Razgaitis, dr. A. Martus, V. E. Račkauskai (Rack).

\$8.00 — J. Sumakaris.

\$7.00 — V. A. Palūnai.

Po \$6.00 — dr. F. Mickėvičius, B. Smetonienė, J. Žygas.

Po \$5.00 — J. Macyauskas, A. N. Gargasai, V. M. Matulioniai, A. T. Brazaičiai, S. Melsbakas, K. Gaižutis, O. Kliorytė, Mr. & Mrs. J. Vasis, S. S. Laniauskai, B. Tarutienė, K. Mažonas, A. E. Lūžai, I. Jonaitienė, V. Žiedonienė, J. H. Naujokaičiai, V. Bartuška, J. A. Aleksai, M. Barniškaitė, M. L. Baliai, B. Narbutaitienė, A. Misių, S. Rudis, P. Nevulienė, A. T. Brazaičiai, K. I. Civinskai, A. Vedegvs, V. Geležiūnas, A. Nevulis, K. Žygas, D. S. Vaičiūnai.

Po \$3.00 — J. Milas, K. Kalvaitis.

Po \$2.00 — Mrs. Yarish, J. Miglinas, M. Blynas, W. Salarkas, J. Ziaunis, J. Pauža, P. Zigmantas, J. Krygeris, K. Kazlauskienė, U. Grincienė.

Po \$1.00 — B. Juodienė, U. Verbylaitė.

Iš viso nuo vajeaus pradžios iki Verbų Sekmadienio gauta aukų 1150 dol. 68 ct. Už atsiųstas aukas dėkojame ir prašome visų siųsti savo auką p. O. Žilinskienei, 1840 Caronia Drive, Lyndhurst, Ohio 44124.

Religinės šalpos
Komitetas

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
181-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

VYT. ALANTAS LIGONINĖJE

Dirvą ruošiant spausdinimui, gavome žinią, kad rašytoją Vytautą Alantą ištiko širdies smūgis. Šiuo metu jis guli Fordo ligoninėje, nuolatinės priežiūros skyriuje.

Mūsų mielam bendradarbiui, rašytojui Vytautui Alantui linkime greito pasveikimo.

AUKOKIME RELIGINEI ŠALPAI

žinios iš Lietuvos apie ten vykdomą religijos persekiojimą ir kitus būdus slopinti ir žudyti mūsų tautą jaudina ne tik mus, o ir kitataučius. Tačiau nepakanka tokias žinias tik pasiskaityti, persekiojamus užjausti širdyje. Tauta vergijoje yra reikalinga mūsų kiekvieno pagalbos darbais. L. K. Religinė šalpa stengiasi kiek tik pajėgia remti tautos kovą Lietuvoje už jaunimo religingumą ir dorą, informuoti pasaulį apie pavergėjo darbus. Kaip visi mūsų patriotiniai veiksniai, taip ir L.K.R.Š. gali nuveikti tiek, kiek visuomenė paremia. Mūsų veikla yra visų lietuvių reikalas, užtat prašome visų talkos. Daugelyje lietuvių parapijų daroma metinė rinkliava paremti L.R.K. šalpos veiklai. tos aukos mus pasiekia. Kam būtų patogiau savo auką siųsti tiesiai L. K. Rel. Šalpai, prašome tai daryti šiuo adresu: Lith. Cath. Religion Aid, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

Už visokią paramą ir bendradarbiavimą nuoširdžiai dėkojame ir linkime, kad Dievas jums atlygintų.

L. K. Rel. šalpos
Valdyba

• Stefanija Butkienė, našlė Korp. Neo-Lithuania filisterio inž. Juozo Butkaus, mums rašo:

"Nuoširdžiai dėkoju, už atsiųstą man laišką. Jūs neįsivaizduojate, ką reiškia lietuviški laikraščiai skaityti laisvam krašte... Po 32 metų priespaudos, propagandos ir baisios tamsos, kur praėjo mano gražioji jaunystė jau 1978. V. 21 bus dveji metai, kaip išsiveržiau į laisvę. Nors bausis skausmas netekus tetos, už 2-jų mėnesių vyro, bet esu tarp giminių, Jūsų, nuoširdžių, tikrų lietuvių. Noriu visada skaityti ir paremti Jūsų Dirvą."

• Chorai ir muzikiniai vienetai, kurie iki šiol dar nėra patiekę aprašymų bei nuotraukų V-sios Kanados ir JAV Lietuvių Dainų šventės leidiniui, prašomi nedelsiant tuoj pat padaryti. Medžiagą siųsti leidinio redaktoriui sekančiu adresu: Česlovas Senkevičius, 40 Burrows Avenue, Islington, Ont., Canada, M9B 4W7.

Visais iškilusiais Dainų šventės reikalais kreiptis į V-sios Kanados ir JAV Lietuvių Dainų šventės muzikinės komisijos pirm. muz. V. Verikaitį: Muz. Vaclovas Verikaitis, 80 Dorval Road, Toronto, Ont., Canada, M6P 2B8. (Tel. 1-416-534-3120).

Kas turite šiuos leidinius:

1. Petras Biržys-Akiras, BIRŽŲ APSKRITIS, 1932 m., Lietuva; 2. Petras Rimkūnas, KIEMENŲ KALMAS, 1943 m., Lietuva. Parduokite man! Arba nors paskolinkite. Ir šiuo atveju atsilyginčiau. K. Žygas, 1010 E. 185 St., Cleveland, Ohio 44119.

P A D Ė K A

A. + A.
JANINA

STEPONAVIČIENĖ-GRUDZINSKAITĖ.

Mylima žmona, mamytė ir močiutė, mirė 1978 m. sausio 25 d. Palaidota sausio 30 d. Visų Sielių kapinėse.

Negalėdami kiekvienam asmeniškai išreikšti mūsų gilią padėką, esame dėkingi visiems aukojusiems Šv. Mišias už jos sielą, maldas, aukas Lietuvių Fondui, Skautijos Fondui, atsilankusiems į koplyčią, dalyvavusiems pamaldose, palydėjusiems į amžino poilsio vietą ir visiems, kurie pareiškė mums užuojautą, asmeniškai, laiškais ir spaudoje.

Nuoširdžiai dėkojame: klebonui G. Kijauskui ir kun. Goldikovskui, už maldas koplyčioje, už maldas ir gražų pamokslą bažnyčioje ir už palydėjimą ir maldas kapinėse. Br. Kazėnienei už jautrų giedojimą pamaldų metu bažnyčioje. Ypatingą padėką už tartus atsisveikinimo žodžius koplyčioje, skautų vardu v. s. A. Šenbergienei, Balfo direktorei O. Jakūbaitienei, Čiurlionio ansamblio vadovui maestro A. Mikulskiui ir chorui už gražias giesmes. Pensininkų klubo pirmininkui V. Marriūnui.

Esame giliai dėkingi, giminėms, draugams ir kaimynams už visokeriopą paramą skausmo ir liūdėsio dienose. Reiškiamo padėką grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Jakubus už rūpestingą ir malonų patarnavimą.

Nuliūdę:

VYRAS, DUKTĖ, ŽENTAS
IR ANŪKAI

ALT surengtame politiniame simpoziume New Yorke Kultūros Židinyje iš kairės: T. Blinstrubas, dail. J. Bagdonas, dr. L. Kriaučeliūnas, dr. K. Bobelis, gen. kons. A. Simutis, J. Valaitis, dr. K. Šidlauskas, A. Kasulaitis, dr. V. Šimaitis. L. Tamošaičio nuotr.

Lietuvos byla Helsinkio-Belgrado konferencijų šviesoje

Š.m. kovo 18 d., Kultūros 'Židinyje' New Yorke, įvyko simpoziumas tema - Lietuvos byla Helsinkio-Belgrado konferencijų šviesoje. Simpoziumą atidarė dail. Juozas Bagdonas, New Yorko ALTos pirm., ir pakvietė vadovauti dr. L. Kriaučeliūną, ALTos visuomeninių ryšių komiteto pirmininką. Jis aptarė šio susirinkimo svarstymų reikšmę ir tikslą, pažymėdamas, kad Helsinkio konferencijos pasirašytas aktas, kurį mūsų ir JAV spauda įvairiai interpretavo - vieni teigiamai, kiti neigiamai - bet viena tenka visuotinai pripažinti, kad jis davė pradžią desidentiniam judėjimui, apie kurį žinios pasklido po visą pasaulį.

Po įvadinio žodžio, dr. L. Kriaučeliūnas pristatė publikai pagrindinius kalbėtojus: ALTos pirm. dr. K. Bobelį, A. Kasulaitį ir dr. K. Šidlauską, kurie tą temą iš esmės panagrinėjo.

Dr. K. Bobelis, arčiausiai tų įvykių, ypač Belgrado konferencijoj, stovėjęs, pranešė, jog nežiūrint, kaip mes bandytumėm tas abi konferencijas nuvertinti, tačiau kai kurie Helsinkio principai yra svarbūs ir pavergtoms tautoms, tai davė būdą veikti taikos metodu. Juk sovietai iki to laiko niekuomet nebuvo pasirašę jokios sutarties 35 valstybių akivaizdoj ir tas privedė prie sudarymo Europos saugumo ir bendradarbiavimo įvykių stebėjimo komisijos iš 5 senatorių ir 5 kongreso atstovų vadovaujamos Dante B. Fascel, kurios darbą prezidentas Fordas blokavo. Jei anksčiau nebuvo galima sovietų vardo linksniuoti neigiama prasme, tai dabar jų nepaisymas žmogaus teisių pavergtuose kraštuose yra žinomas tarptautiniame pasaulyje.

Dar išsamiau dr. K. Bobelis apibūdino Belgrade neseniai pasibaigusią konferenciją, kur jam teko asmeniškai dalyvauti, kaip oficialiam JAV delegacijos atstovo ambasadoriaus A. Goldbergo komisijoje ir talkinti jam ir senatoriui R. Dole pabaltiečių klausimo pristatymui ruošiantis. Jų kalbos buvo jau spaudoje atpasakotos, todėl dabar jis trumpai apibūdina nurodė, kur galima gauti sen. Dove visą atspausdintą kalbą kuri yra gana palanki pavergtoms tautoms. (Galima gauti ir kreipiantis į ALTą.) Keletą kopijų atsivežęs čia jas išdalino. Baigdamas dr. K. Bobelis pažymėjo, jog dabar svarbiausi uždaviniai - ruošti sekančią konferenciją Madride, 1980 metais. Reikia iš anksto paruošti medžiagą, svarstyti ir informuoti sen. D. Fascel komisiją apie įvykius pavergtuose kraštuose.

A. Kasulaitis tą temą suskirstė sekančiai: Helsinkio-Belgrado fe-

EMILIJA ČEKIENĖ

nomenas, ką naujo Helsinkio aktas atskleidė pavergtai Lietuvai ir išeivijai, situacija ateinančio dešimtmečio perspektyvoje, ir kaip pasiruošti priimti mums teikiamus iššūkius dabar ir ateinančioje dekadėje.

Aptaręs Helsinkio aktą aplamai prelegentas daro išvadą, jog tas dokumentas negali neturėti moralinės įtakos milijonams žmonių, nors ir neturi teisinės galios. Prie laimėjimų, ar bent jų užuomazgos, A. Kasulaitis skiria: žmogaus teisių minties suaktualinimą visame pasaulyje, Nobelio premijos paskyrimą Anmesty International, prezidento Carter žmogaus teisių akcentavimą, Helsinkio susitarimų vykdymui remti komitetų susikūrimą ir veiklą Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose, Vengrijos ir Lenkijos vyriausybės politikos šokių-tokių sušvelnėjimą žmogaus teisių srityje, pasipriešinimo stiprinimą pavergtoje Lietuvoje - pasireiškiantį LBK kronika, Aušra, Varpu, Tiesos keliu, - Sadūnaitės padėties pagerėjimu, visuomeninės grupės veikla ir kt. A. Kasulaitis užakcentavo, kad ALTos nusistatymas akto pasirašymo pasėkoje kilusiame triukšme mūsų spaudoje ir visuomenėje buvo išmintingas ir diplomatiškas.

Žvelgiant į ateitį A. Kasulaitis atkreipė dėmesį, kad esmėje komunizmas nėra pasikeitęs ir nesikeis ateityje nei per nago juodumą. Kremlius nėra nustojęs siekti pasaulio dominacijos, ką yra pareiškęs Brežnevas 1977 m. rugsėjo mėn., kad 'beveik nėra to kampo pasaulyje, kuris būtų šalia sovietų interesų ir įtakos sferos'. Prelegentas nurodė eilę ta siekimą patvirtinančių tarptautinių faktų. Jis taip pat pareiškė, kad klysta tie, kurie tiki vadinamu eurokomunizmu, nes jis netoli nuriedėjęs nuo raudonojo. Jis kvietė pamąstyti dėl bendradarbiavimo su pavergėjais, nurodydamas jų lauzomus susitarimų nuostatus ir neįmoniškus metodus.

Kalbėtojas pasisakė netikęs dr. Stromo mintims, kad sovietinėje imperijoje nėra komunistų, tačiau į pavergtos Lietuvos ateinantį dešimtmetį jis išvelgė ir pragiedrulių, ir šešėlių - būtent: desidentija stiprės, o su ja - ir laisvėjimo procesas, nors ir labai pamažu; pagrindinė spauda ir toliau bus leidžiama; sustiprės pagrindžio organizacijų veikla; ekonominis gyvenimas pagerės, nors, kaip matome iš mūsų pačių, materialinis turėjimas gali reikšti dvasinį menkėjimą. Prie neigiamų reiškinių jis priskyrė kunigų mažėjimą - per tai religijos silpnėjimą; girtuoklia-

vimą, mišrių šeimų sudarymą ir t.t.

Prie išeivijos visuomeninių politinių problemų A. Kasulaitis priskiria šias: nutautėjimas, mokinių mažėjimas liuanistinėse mokyklose, parapijų ir kunigų mažėjimas, LB vadovybės problemos, darbo padalos reikalai, aukų rinkimo nereguliavimai, spaudos vargai ir kt., o taipgi daug asmeninio pobūdžio problemų. Jų išsprendimui kalbėtojas nurodė daugybę atliektinų darbų bei išeivijos lietuvių pastangų.

Toliau jis nurodė išeivijai reikalingas išspręsti šias problemas: būtina, kad VLIKas, ALTa ir LB pakeistų savo vidines organizacines struktūras taip, kad nebūtų pažeista nei vienos institucijos prigimtis, kad visos trys institucijos priimtų ilgesnės trukmės strateginę veiklos planą. Skubiai reikalinga spręsti Lietuvos diplomatinį postų išlaikymo ir stiprinimo klausimą; kartu čia spręstinas racionalus Lietuvos fondų naudojimas bei eventualus jų papildymas; tęsti ir plėsti diplomatinę veiklą. Turiu galvoje, sakė kalbėtojas, VLIKą ir ALTą. Tenka paminėti, kad A. Kasulaitis itin iškėlė diplomatinės tarnybos reikšmę ir, kai simpoziumo pirm. dr. L. Kriaučeliūnas pareiškė padėką Lietuvos generaliniam konsuliui A. Simučiui už dalyvavimą tose reikšmingose svarstybose, klausytojai sutiko ilgą plojimą.

Trečiuoju kalbėtoju buvo dr. K. Šidlauskas, kuris tas abi konferencijas apibūdino teisiniu požiūriu, nurodydamas skirtumus, dar neišnaudotas galimybes ir viltis ateičiai.

Po paskaitų vyko ir diskusijos, o paskui laisvi pasikalbėjimai prie kavutės.

Į New Yorką buvo atvykę ir kiti ALTos valdybos nariai: T. Blinstrubas ir dr. V. Šimaitis iš Chicago. Sekančią dieną įvyko ALTos ir VLIKO valdybų pasitarimas.

APPLIED INDUSTRIES

IS IN NEED OF

JOURNEYMEN

PROTOTYPE METAL

MODEL MAKERS

AND

PROTOTYPE MACHINIST

MUST HAVE JOB SHOP EXPERIENCE, AND BE ABLE TO SET UP WORK FROM BLUE PRINTS AND CLOSE TOLERANCE. TOP RATES PLUS FOR QUALIFIED PEOPLE, NO OTHERS NEED APPLY. LONG TERM PROGRAM.

23844 Sherwood
Centerline, Mich. 48015

(12-14)